

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

Un pas înainte în răspîndirea cărții la sate 1
Fruntași cu care ne mindrim 5
Activitate legată de viața satului 9
Colective voluntare 12

— Popularizarea documentelor Plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958. 14

In ajutorul învățămîntului agrotehnic 16

Călătorie pe harta lumii 18

— Nadejda Konstantinovna Krupskaya 20

MUNCA BIBLIOGRAFICĂ ÎN BIBLIOTECI

— Proiectul planului lucrărilor bibliografice de recomandare pe anul 1959 23
Un început promițător 26

COSTEL VIȚA: Semicentenarul bibliotecii regionale Craiova 28

DAN SIMONESCU: Biblioteca unui unionist: M. Kogălniceanu 29

— In cinstea Congresului al XXI-lea al P.C.U.S. 33

— Mai multă atenție față de bibliotecile școlare 37

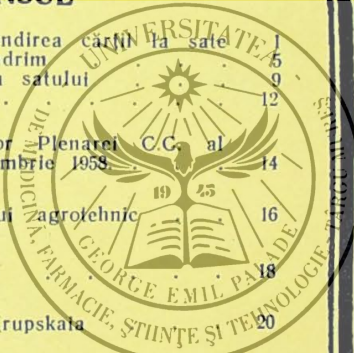
Educarea patriotică a tineretului 40

— Două documente despre începuturile marilor noastre biblioteci 42

BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI

— GH. MIHAILOV DOBREV: Biblioteca națională „V. Kolarov” a împlinit 80 de ani 44

Vă recomandăm
Știri

2

1959

VĂ RECOMANDĂM

CONSTRUIREA SOCIALISMULUI ÎN R. P. R.

DODU, J. A.: **Avutul obștesc temelia gospodăriei colective.** București, Editura Politică, 1958, 102 p. cu fig., lei 1.

Experiența milioanei de colhoznici din Uniunea Sovietică, a colectivștilor din țara noastră și din alte țări socialiste, dovedește cu prisosință că țaria gospodăriei colective stă în proprietatea obștească. Acest fapt a reieșit de altfel și din lucrările conștăturii de la Conștanța care au subliniat că, în ceea ce privește întărirea economică și organizatorică a unităților socialiste, sarcina cea mai importantă este sporirea avutului obștesc. Realizarea acestei sarcini de care depinde înflorirea fiecărei gospodării colective, fiecărei întovărășiri agricole, reclamă o cunoaștere a izvoarelor de formare și de dezvoltare a avutului obștesc. Broșura de față își propune să ajute pe colectivștii să înțeleagă ce este avutul obștesc și cum poate fi sporit de la an la an.

După ce arată în mod detaliat în primul capitol ce este și cum se formează avutul obștesc al colectivei, autorul înfățișează în capitolul următor, pe baza unor exemple culese din diferite gospodării colective rolul fondului de bază, ca cea mai importantă parte a avutului obștesc. Cel de al treilea capitol descrie modalitatea de creștere a avutului obștesc al gospodăriei colective. Folosind un bogat material faptic, autorul se ocupă mai întâi de sursele proprii ale gospodăriei și apoi de celelalte căi menite să sporească avutul obștesc. Se subliniază rolul acumulărilor în construcții și

în inventarul gospodăresc, precum și sporirea valorii prașiei și creșterii în greutate a animalelor, folosirea chibzuită a creditelor primite, a fondului de semințe și furaje și, pentru ridicarea bunăstării colectivștilor a fondului alimentar de rezervă, a fondului de ajutorare și a celui pentru nevoi culturale.

Capitolul patru tratează despre atitudinea colectivștilor pentru sporirea neconținută a avutului obștesc. După cum se arată, gospodăriile colective nu se pot dezvolta de la sine, aceasta necesitînd din partea colectivștilor depunerea unor eforturi susținute pentru continua lor înflorire.

Dar colectivștii sînt interesați să lupte nu numai pentru formarea și dezvoltarea avutului obștesc, ci și pentru buna lui păstrare și apărare împotriva tuturor stricăciunilor, împotriva hoșilor, a elementelor necinstite și dușmănoase. Capitolul cinci, dedicat acestei teme, combate unele cazuri de gură cască, manifestate de membrii unor gospodării colective, în alegerea unor elemente dușmănoase sau necinstite în conducerea gospodăriei sau în diferite posturi de administrare, gestionare și păzire a averii comune, indicînd totodată modalitățile prin care avutul obștesc poate fi apărut.

Broșura se încheie cu capitolul: **Crește avutul obștesc, crește și bunăstarea colectivștilor** care dovedește elocvent ridicarea continuă a nivelului de viață material și cultural al colectivștilor din acele gospodării colective, care au vădit o grijă deosebită față de avutul obștesc.

Prin importanța problemei tratate **Avutul obștesc temelia gospodăriei colective** trebuie să fie cit mai larg răspîdită de toate bibliotecile de la sate.

CĂLAUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII DIN R. P. R.

ANUL XII Nr. 2

FEBRUARIE 1959

Redacția: București, Bd. 6 Martie nr. 29 — telefon 13.94.04

Un pas înainte în RĂSPÂNDIREA CĂRTII LA SATE

Între 27—28 decembrie 1958, a avut loc la București consfătuirea pe țară a bibliotecarilor frunțași în concursul bibliotecilor de la sate. Consfătuirea a fost condusă de tov. Constanța Crăciun, adjunct al Ministrului Învățămîntului și Culturii, care a rostit cuvîntul de deschidere.

Au luat parte șefii secțiunilor regionale de învățămînt și cultură, directorii bibliotecilor regionale și bibliotecarii frunțași din bibliotecile raionale, sătești, ale căminelor culturale și ale colțurilor roșii din G.A.C.

Participanții au ascultat referatul Direcției bibliotecilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii, prezentat de tov. director Ștefan Gruia, asupra desfășurării concursului între bibliotecile de la sate (23 August 1957 — 1 decembrie 1958, cum au muncit acestea pentru realizarea obiectivului principal al concursului „Nici o casă de țaran muncitor fără cititor“.

Bibliotecile sătești antrenate în concurs au realizat în medie înscrierea a 630 cititori, ceea ce reprezintă o creștere de 33% față de rezultatele anului 1957. În aceiași categorie de biblioteci, există unele care au înregistrat între 700—1000 cititori. În întreaga țară numărul bibliotecilor sătești care au înregistrat peste 1000 cititori este de 70, iar cele cu 700—1000 cititori se ridică la aproape 200.

Media numărului cititorilor din bibliotecile sătești din regiunea Constanța este de 870, ceea ce depășește cu 37% media pe țară. Cele 7 biblioteci sătești din raionul Fetești au înregistrat în medie anul acesta 1430 cititori față de 511 cit se realizase în anul trecut, deci o creștere de 280% pentru întreaga rețea din raion.

În raionul Gheorghieni — Regiunea Autonomă Maghiară, media numărului cititorilor din bibliotecile sătești este de 1432, depășind media pe regiune (714 cititori) cu aproape 250%.

Rezultate foarte bune în domeniul atragerii maselor largi de cititori s-au obținut de asemenea în zeci de raioane, printre care Pitești 1130 cititori; Roșiori — București 925 cititori; Sf. Gheorghe — Regiunea Autonomă Maghiară 885 cititori; Călărași — București 825 cititori; Cimpina — Ploești 770 cititori; Codlea — Stalin 740 cititori; Baia Mare 710 cititori, etc.

Analizînd situația în bibliotecile căminelor culturale, referatul relevă și succesele obținute în munca de atragere în rîndul cititorilor a unui număr sporit de țărani muncitori, comparativ cu anul trecut. Media cititorilor din aceste biblioteci cuprinse în concurs a crescut de la 116 cit era în 1957, la 192. În regiunea Cluj s-a înregistrat o creștere de 100%, iar în regiunea Hunedoara numărul mediu al cititorilor în bibliotecile căminelor culturale se cifrează la 148 față de 77, media din anul trecut. Semnificativ este că multe biblioteci din această categorie au atins nivelul de activitate al unor biblioteci sătești frunțașe. Exemplu în acest sens ni-l oferă biblioteca căminului cultural din Tepu — Galați cu 2120 cititori; Dărmănești-Ploești cu 983 cititori; Buzescu-București cu 990 cititori; Hirtoape-Iași cu 505 cititori. Rezultate asemănătoare au obținut și bibliotecile căminelor culturale din Cristești Ciceului-Cluj; Roșiori-Răchînți-Suceava; Florești-Craiova, Murighiol-Constanța; Sărățeni-Regiunea Autonomă Maghiară, etc.

Deși nu se poate vorbi de o creștere asemănătoare a numărului de cititori și a activității în general la bibliotecile colțurilor roșii din G.A.C., totuși s-a constatat o pro-

cupare și pentru cuprinderea lor în concurs. Exemplul cel mai bun ni-l oferă regiunea Constanța, unde datorită colectivizării totale a agriculturii, țăranii muncitori manifestă un viu interes pentru cultură, pentru carte. Aceasta a determinat și creșterea numărului de cititori din bibliotecile colțurilor roșii, care în medie este de 360 față de 62, cât s-a înregistrat în anul trecut.

În afara regiunii Constanța, o preocupare pentru rețeaua bibliotecilor din colțurile roșii poate fi semnalată doar la regiunile Galați și Cluj, unde antrenându-se în concurs un număr mai mare din aceste unități, s-a reușit să se dubleze numărul cititorilor. Pe lângă însă, nivelul activității bibliotecilor colțurilor roșii a rămas ca și în anii trecuți, scăzut.

Ce reiese din cifrele relevate de referatul Direcției bibliotecilor? În primul rând, că bibliotecile noastre de la sate au ajuns la un stadiu nou de dezvoltare, apoi că ele au posibilități multiple de a putea desfășura o activitate corespunzătoare scopului pentru care au fost create. Animatorii acestei rodnice activități sînt numeroasele cadre bibliotecare, salariate sau voluntare, care conștiente de menirea lor, depun eforturi susținute pentru a organiza și conduce munca cu cartea spre realizări din cele mai frumoase.

Atragerea în masă a populației de la sate spre lectură a fost unul dintre obiectivele principale ale concursului. În multe regiuni, ca de pildă, Regiunea Autonomă Maghiară, Bacău, Cluj, Galați, 26—29% din populația știutoare de carte a devenit cititoare a bibliotecilor. Lozinca concursului „Nici o casă de țaran muncitor fără cititor” a fost realizată de multe biblioteci intrate în concurs. Procentul caselor de țărani muncitori în care a pătruns cartea variază între 41—66% în regiunile Bacău, Cluj, Regiunea Autonomă Maghiară și Hunedoara.

Creșterea numărului de cititori a dus concomitent la o creștere simțitoare a numărului cărților citite, datorită unei susținute munci de popularizare și difuzare a cărților. Bibliotecile care au difuzat pînă la 1 decembrie 1958 peste 10.000 volume nu mai constituie o excepție. Biblioteci ca acelea din Săliște (Stalin), Arad (Baia Mare), Catane Noi (Craiova), Vama Cimpulung (Suceava), Fiteagă (Oradea), M. Kogălniceanu (Constanța), Dărmănești (Ploești), Ianca-Sat și Independența (Galați), Pincota (Timișoara), au difuzat între 15.000—24.000 volume, deși în aceste cifre nu s-au cuprins și realizările lunii decembrie, cea mai potrivită lună pentru lectură.

250 biblioteci sătești au difuzat între 5000—10.000 volume. Un criteriu de bază în aprecierea nivelului cultural al populației și a activității bibliotecilor îl constituie și indicele de citire. Indicele de citire pe țară este în prezent de 7,1, exceptînd bibliotecile frunțase în concurs care au realizat un indice de citire de 10—16.

O problemă importantă pe care o ridică referatul Direcției bibliotecilor este rolul pe care-l are biblioteca raională în dezvoltarea și creșterea activității bibliotecilor de la sate. Acolo unde bibliotecile raionale și-au înțeles rolul de centru de îndrumare metodică pe raion, rezultatele muncii cu cartea sînt pozitive. Exemple în acest sens oferă bibliotecile raionale Roman (Bacău), Satu Mare (Baia Mare), Giurgiu (București), Beclean (Cluj), Fetești (Constanța), Calafat (Craiova), Focșani (Galați), Sebeș (Hunedoara), Pașcani (Iasi), Rîmnicu Vilcea (Pitești), Tirgoviște (Ploești), Sibiu (Stalin), Cimpulung (Suceava), Arad (Timișoara), Reghin și Sf. Gheorghe (Regiunea Autonomă Maghiară).

Mai sînt unele biblioteci raionale, care n-au vădit preocupare pentru antrenarea și îndrumarea bibliotecilor de la sate în concurs, desfășurînd o activitate slabă. De exemplu; în raionul Hunedoara bibliotecile sătești au înscris în anul 1958 în medie abia cîte 315 cititori; Ploești — 337 cititori, Orșova (Timișoara) — 362 cititori; Găești (Pitești) 380 cititori; Miercurea Ciuc (Regiunea Autonomă Maghiară) 387 cititori. Sub media de 450 de cititori, se situează bibliotecile sătești din raioanele Cricov, Ineu, Marghita, Beiuș, etc. În aceste raioane și activitatea bibliotecilor căminelor culturale este foarte slabă.

Cauza principală a acestor lipsuri nu este numai inactivitatea bibliotecilor raionale respective, dar și dezinteresul secțiilor raionale de învățămînt și cultură pentru stimularea bibliotecilor antrenate în concurs.

Potrivit ordinii de zi — au luat apoi cuvîntul tov. D. Fălticeanu, din partea secțiunii de învățămînt și cultură a regiunii Constanța care a prezentat referatul Cum am organizat și condus concursul între bibliotecile de la sate. În continuare, tov. A. Andreescu, directoarea bibliotecii regionale Suceava, a expus referatul: Îndrumarea metodică a bibliotecilor din regiune. Au mai prezentat referate biblioteca satească din comuna M. Kogălniceanu, raionul Medgidia cu tema; Biblioteca în viața colectivștilor și biblioteca căminului cultural din comuna Țepu, raionul Tecuci despre: Munca învățătorului în cadrul bibliotecii căminului cultural.

Cuvîntul de încheiere a lucrărilor Consfătuirii pe țară a bibliotecarilor frunțași, rostit de tov. Constanța Crăciun, adjunct al Ministrului Învățămîntului și Culturii, constituie un prețios îndreptar pentru activitatea de viitor a bibliotecilor, pentru continua îmbunătățire a muncii cu cartea la sate.

După ce a trecut în revistă realizările însemnate obținute de bibliotecile frunțașe în concurs, tov. Constanța Crăciun arată că acestea se datoresc cadrelor de bibliotecari pline de abnegație, entuziaști ai mișcării bibliotecare, care în trecut n-au putut fi folosite din cauza împrejurărilor vitrege în care a crescut și s-a dezvoltat poporul nostru. Regimul democrat-popular a scos la iveală aceste rezerve de energie. Crescete de partid, îndrumate temeinic de organele de resort, aceste cadre își vor crește puterea de muncă, contribuind din plin la desăvîrșirea educației socialiste a poporului nostru.

Consfătuirea a demonstrat, cu prisosință, că rezultatele sînt pozitive acolo unde și secțiile de învățămînt și cultură se ocupă temeinic de sprijinirea mișcării culturale, acolo unde biblioteca regională, raională, își îndeplinește rolul de centru de îndrumare metodică a activității bibliotecilor.

Un exemplu pilduitor este regiunea Constanța, unde mișcarea bibliotecară a cunoscut un avînt deosebit, deși înainte de eliberare era regiunea cea mai săracă din țara noastră și cea mai înapoiată din punct de vedere cultural. Acest succes se datorește în primul rînd muncii perseverente a partidului nostru pentru transformarea socialistă a agriculturii și care a înregistrat aici roade frumoașe. Un rol însemnat îl joacă și faptul că secțiunea regională de învățămînt și cultură a izbutit să înțeleagă însemnătatea activității bibliotecare în ridicarea conștiinței maselor. Experiența regiunii Constanța trebuie preluată și de alte secții regionale. Dezvoltarea muncii culturale de masă va atinge astfel un nivel înalt, multilateral.

În partea a doua a cuvîntării, tov. Constanța Crăciun s-a ocupat de noile sarcini ce revin muncii culturale la sate în etapa actuală. Expunerea tov. Gh. Gheorghiu-Dej în Plenara C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 cu privire la planul de stat pe 1959 a trasat mărețele perspective ce se deschid poporului nostru muncitor și totodată sarcinile ce stau în fața oamenilor muncii de la sate și orașe. Aceste sarcini mari privesc și pe fiecare bibliotecar din cel mai îndepărtat colț al țării noastre. Bibliotecarul trebuie să contribuie la îndeplinirea și realizarea uneia din funcțiunile statului socialist, aceea de educație multilaterală a oamenilor muncii în spiritul socialismului, al disciplinei față de muncă. Biblioteca trebuie să devină un centru cultural viu, în stare să cunoască și să orienteze interesul maselor, spre realizarea construcției socialismului.

În centrul atenției bibliotecarilor noștri trebuie să stea îndrumarea cititorilor spre acele cărți care pot să ofere un ajutor concret la îndeplinirea în cele mai bune condițiuni a muncii lor, de zi cu zi.

Constatînd că difuzarea cărții agrotehnice a făcut pași însemnați, tov. Constanța Crăciun arată însă că această muncă nu este încă la nivelul dorințelor țărănimii muncitoare. Munca cu cartea agrotehnică trebuie să fie legată de introducerea metodelor avan-

sate de cultivare a pământului în vederea obținerii unei producții sporite la heclar, precum și de întărirea și dezvoltarea gospodăriilor agricole colective.

Biblioteca trebuie să devină un centru viu al încheșării concepției noi despre viață și lume, al însușirii concepției marxist-leniniste, în centrul atenției fiind popularizarea acelor cărți care sînt de natură să lămurească, să clarifice anumite fenomene ale naturii, care demască tot ce este retrograd și crează o concepție înaintată despre lume.

O atenție deosebită trebuie dată popularizării cărților despre viața și lupta poporului nostru, despre lupta clasei muncitoare și despre eliberarea patriei noastre și formarea noii armate în războiul împotriva fascismului, despre problemele mari pe care partidul le pune în fața poporului nostru. Să se dea o atenție mai mare educării oamenilor muncii și tinerețului, desăvîrșindu-se educația patriotică a poporului nostru.

Anul acesta se implinesc 15 ani de la eliberare. Toate sectoarele de muncă ale patriei se pregătesc să întâmpine acest eveniment cu noi succese în muncă. Lucrătorii din sectorul ideologic trebuie să fie prezenți în uriașul avînt și efort pe care îl face clasa noastră muncitoare în întâmpinarea acestui măreț eveniment. Munca bibliotecilor trebuie axată pe formarea conștiinței socialiste a poporului nostru, consolidarea succeselor înregistrate în acești 15 ani. Bibliotecile noastre să fie prezente la toate manifestările închinete acelei mărețe sărbătoriri.

Un loc important în expunerea tov. Constanța Crăciun l-a ocupat problema calificării și pregătirii bibliotecarilor, care să poată corespunde în totul cerințelor mereu crescînde ale muncii cu cartea.

Selecționarea cadrelor de bibliotecari din raioane și regiuni trebuie să cuprindă numai pe cei care sînt convinși de măreția construirii socialismului și care știu să vadă viitorul. Bibliotecarul trebuie să fie legat organic de construirea socialismului. Numai atunci el va putea influența și mobiliza masele de cititori. Un bibliotecar trebuie să vadă limpede drumul pe care merge poporul nostru, să înțeleagă în această lumină greutățile materiale ale prezentului, succesele și bucuriile construcției socialismului.

Bibliotecarii prezenți la consfătuire au dovedit că sînt hotărîți să muncească în ciuda greutăților, că rezultatele muncii lor în viitor vor fi mai bune, așa cum ne-o cere partidul și poporul.

O altă sarcină a bibliotecarilor noștri este munca cu activul de cetățeni. Pe viitor va trebui acordată mai multă atenție muncii de antrenare a activelor de cetățeni în jurul bibliotecilor.

Anul acesta, sarcina fiecărei regiuni va fi creșterea activului bibliotecar la nivelul „Cea mai bună bibliotecă din regiune”, de a avea cel puțin cîte un cititor în fiecare casă de țaran muncitor. Această sarcină va trebui urmărită cu perseverență, mai ales la bibliotecile căminelor culturale.

Secțiile de învățămînt și cultură au sarcina deosebit de importantă de a îndruma serios și cu mai multă eficacitate mișcarea bibliotecară. De asemenea, ele trebuie să asigure popularizarea experienței bibliotecarilor fruntași, să analizeze temeinic rolul, funcția și posibilitatea nemăsurată a cărților în formarea conștiinței oamenilor. Fiecare secție să găsească mijloacele și formele de stimulare continuă a activității bibliotecilor. De asemenea, secțiile trebuie să înformeze comitetele executive ale sfaturilor populare asupra activității bibliotecilor, asupra necesităților lor, ajutîndu-le astfel să poată determina o dezvoltare mai mare a muncii de răspîndire a cărții.

În felul acesta vor fi înregistrate noi succese în răspîndirea cărții, în formarea și consolidarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii din țara noastră.

Consfătuirea a luat sfîrșit prin înminarea premiilor și diplomelor bibliotecarilor fruntași în cadrul concursului.

FRUNTAȘI

cu care ne mindrim

Inr-un articol scris în 1938, intitulat *Pe drumul leninist*, apărut în paginile revistei „Krasnii Bibliotekar“, Nadejda Krupskaia arăta că domeniul activității bibliotecare este un important sector al construcției socialiste. De asemenea, că bibliotecarii formează un detașament de frunte al intelectualității din țară.

Anii au trecut, dar cuvintele și mai ales tilcul lor stăruie cu tărie. De acest lucru s-ar fi putut convinge oricine ar fi participat la consfătuirea pe țară a bibliotecarilor sătești.

Pentru cetățenii zilelor noastre această consfătuire poate că marchează doar încă un act al revoluției culturale, în plină desfășurare în țara noastră. Raportată însă la trecut (este vorba de anul 1938) când în toate satele noastre existau 2004 biblioteci cu câte 280 de cărți în medie la fiecare bibliotecă,

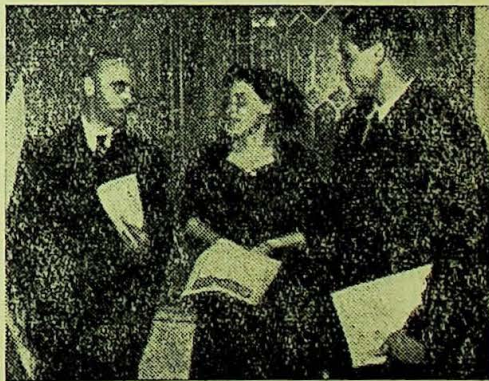
(ceea ce înseamnă o bibliotecă la 6000 de locuitori și o carte la 22 săteni), consfătuirea lucrătorilor de pe frontul activității noi bibliotecare își capătă adevărata semnificație. Roadele muncii bibliotecarilor sătești, care adaugă atât de multe rezultate practice revoluției culturale, amintește încă-odată de învățătura marelui Lenin care spunea că tocmai în timpul socialismului începe o adevărată muncă vastă și adâncită pentru transformarea întregii vieți.

În cuprinsul acestui articol ne vom ocupa de frunțașii activității bibliotecare, premiați după concurs, frunțași cu care pe drept cuvânt ne mindrim. Vom căuta în cele ce urmează să arătăm care sînt caracteristicile în ansamblu, ale activității acestor oameni și prin ce s-a distins fiecare la locul său de muncă.

S-a mai scris că inima activității bibliotecilor socialiste este noul bibliotecar socialist, că el este un lucrător de răspundere pe frontul construcției socialiste. O bibliotecă

socialistă cere însă slujitorului său să cunoască nu numai cărțile, ci în primul rînd să iubească oamenii. Fiindcă înainte de toate oamenilor trebuie să le servească toate bogățiile omenirii. Bibliotecarului socialist, și ne gîndim în primul rînd la cei premiați la concurs, îi este străin formalismul și birocrațismul în atitudinea sa față de cititor. Inarmat cu concepția marxist-leninistă despre lume, el mijlocește cu succes cunoașterea acestei învățături de către cititorii săi și prin aceasta ridică activitatea bibliotecară la nivelul cerut de sarcinile actuale și conștiința maselor. Un bibliotecar nu este un funcționar, ci un conducător, un instructor, un ajutător și un sfătuitor. Și tocmai de aceste calități au dat dovadă mulți dintre bibliotecarii sătești.

Fată de pildă pe tovarășa *Maria Mihailovici* de la Biblioteca satească din comuna *Mihail Kogălniceanu*, raionul *Medgidia*, regiunea *Constanța*, care a obținut premiul I. Încă de la înființare, în anul 1954, bibliotecara se afirmă în lupta pentru ridicarea culturală a sătenilor, în mare parte alfabetizați în anii

Tovarășii Maria Mihailovici (pr. I), P. Vilcan (pr. II), și Kovacs N. (pr. III)

puterii populare și contribuie din plin la convingerea țăranilor muncitori să pășească pe drumul agriculturii socialiste.

Inceperea concursului găsește biblioteca sătească din comuna Mihail Kogălniceanu, ca și pe toate celelalte biblioteci din regiunea Constanța într-o situație cu totul nouă. Viața mai îmbelșugată și mai ales noile relații de producție, statornicite aici, au început să determine o nouă atitudine a țăranilor colectivști față de cultură, față de carte. Meritul bibliotecii sătești este tocmai acela că a răspuns cu cinste noilor cerințe, setei de cultură și de instruire care caracterizează astăzi țăranimea din Dobrogea. Tovarășa Maria Mihailovici, inima acestei biblioteci, a desfășurat o activitate susținută, situându-se în frunte pe regiune, în toate cele 5 etape ale concursului. La sfârșitul întrecerii, biblioteca sătească din comuna Mihail Kogălniceanu a putut înregistra cu deplină satisfacție 2400 cititori. Difuzând în medie cea 70 de volume pe zi, tovarășa Maria Mihailovici a reușit să împrumute cititorilor săi 22.958 volume.

Călăuzindu-se în permanență în munca sa, de cerințele cititorilor, și în primul rind de propășirea gospodăriei colective, de întărirea ei economică, Maria Mihailovici a difuzat cu pricepere fiecărui brigadier, șef de echipă și colectivist 6835 cărți agrotehnice și zootehnice fapt care a contribuit la obținerea unor recolte bogate, la introducerea unor metode noi, superioare, în practica agricolă din gospodărie.

Dragostea și respectul de care se bucură astăzi bibliotecara Maria Mihailovici din partea țăranilor muncitori din comună, aprecierea înaltă care se dă muncii sale de către sfatul popular și organizația de partid din comună sunt bine meritate. Munca sa constituie un exemplu.

Priceperea și experiența în muncă timp de 5 ani a tovarășului *Vilcan C. Petru*, dublate de un entuziasm permanent l-au ajutat să transforme biblioteca sătească din comuna Catane Noi, raionul Băilești, regiunea Constanța, într-un centru de educare comunistă a celor peste 1200 de cititori. În biblioteca sătească din Catane, care dispune astăzi de 4000 cărți din cele mai variate domenii, citesc 94% din locuitorii comunei. Până la

1 decembrie, anul trecut biblioteca a împrumutat 15.309 volume.

Sub conducerea organizației de partid din comună, bibliotecarul și-a fixat ca scop principal al muncii sale, lupta pentru cooperativizarea agriculturii, reușind să contribuie într-o măsură însemnată la formarea gospodăriei colective și a întovărășirii agricole din sat. În anul care a trecut biblioteca a împrumutat cititorilor săi 4210 cărți agrotehnice și social-politice. Pentru rodnicia sa activitate tovarășul *Vilcan C. Petru* a fost distins cu premiul II.

Biblioteca sătească din comuna Ardud, raionul Satu Mare, regiunea Baia Mare, a împlinit de curind 5 ani de activitate. Bine organizată din punct de vedere tehnic, cu un fond de 9000 volume în limbile maghiară și romină, această bibliotecă a reușit să se claseze pe locul I în rindul bibliotecilor din regiunea Baia Mare. Până la 1 decembrie anul trecut biblioteca înscrisese ca cititori permanenți peste 1400 de locuitori.

Comunistul *Kovacs Nicolae*, care prin activitatea sa face cinste întregului corp de bibliotecari din regiunea Satu Mare, a muncit cu abnegație pentru realizarea lozincii concursului „Nici o casă de țăran muncitor fără cititor”, făcând să pătrundă lumina cărții în toate cele 1069 gospodării ale țăranilor romini și maghiari din comuna Ardud.

Difuzând 14.046 volume, bibliotecarul *Kovacs Nicolae* a realizat indicele de citire cerut de condițiile concursului, printr-o judicioasă folosire a fondului de cărți. În mod deosebit biblioteca sătească a venit în ajutorul învățămîntului politic din comună, răspinzind larg presa de partid, precum și cărțile și broșurile care au contribuit la informarea politică a țăranilor muncitori. Pentru meritele sale în muncă, bibliotecarul *Kovacs Nicolae* a fost distins cu premiul III.

De asemenea, pentru succesele deosebite cobindite în timpul concursului au fost distinși cu mențiune tovarășii: *Năstase Liuba*, bibliotecară în comuna Ștefănești, raionul Pitești, regiunea Pitești; *Drăghici Constanța*, bibliotecară în comuna Ianca-Sat, raionul Filimon Sîrbu, regiunea Galați; *Lanescu Ștefania*, bibliotecară în comuna Vama, raionul Cîmpulung, regiunea Suceava; *Ferenczy Lan-*

ke, bibliotecară în comuna Acățari, raionul Mureș, Regiunea Autonomă Maghiară; Bălașa Ana, bibliotecară în comuna Săliște, raionul Sibiu, regiunea Stalin; Goanză Alexandru bibliotecar în comuna Lechința, raionul Beclean, regiunea Cluj; Vass Elisabeta, bibliotecară în comuna Tileagd, raionul Alejd, regiunea Oradea; Hartman Olga, bibliotecară în comuna Pincota, raionul Arad, regiunea Timișoara.

*

Un loc de cinste în desfășurarea activității cu cartea la sate revine și bibliotecarilor voluntari care conduc bibliotecile căminelor culturale. Concursul dintre bibliotecile sătești a scos la iveală hărnicia și priceperea a numeroase cadre voluntare care îndeplinesc cu devotament politica partidului și guvernului în ceea ce privește culturalizarea satului. Iată-l bunăoară pe *învățătorul Ion Decuseară* care conduce biblioteca căminului cultural din comuna Țepu, regiunea Galați. Acest inimos tovarăș a înțeles că munca pentru răspîndirea cărții în mijlocul țăranilor muncitori este continuarea firească a procesului de învățămînt în școala elementară sau în perioada de alfabetizare. Fruntăș în permanență în cadrul regiunii, tovarășul Ion Decuseară a reușit să cuprindă în activitatea cu cartea 97% din populația aptă de a citi, constituind prin aceasta un exemplu mobilizator pentru toți învățătorii, bibliotecarii voluntari din bibliotecile căminelor culturale din regiunea Galați. Pentru activitatea depusă în cadrul bibliotecii căminului cultural, învățătorul Ion Decuseară a fost distins cu premiul I.

Cu același premiu a fost distinsă și *învățătoarea comunistă Ana Ilianț* care conduce în mod voluntar de 8 ani fără întrerupere biblioteca căminului cultural din Dărmănești, raionul Ploești. Dovedind un spirit organizatoric deosebit învățătoarea Ana Ilianț a reușit ca în cele 11 luni de întrecere să cuprindă 983 cititori dintre care 70% țărani muncitori maturi. Asigurîndu-și ajutorul unui colectiv larg de activiști și intelectuali din sat ea a organizat cite un cerc de citit în fiecare circumscripție electorală și 8 biblioteci de casă foarte active.

Biblioteca căminului cultural din comuna Buzescu, raionul Alexandria, regiunea București, este condusă de *învățătoarea Elena Petrescu*. Datorită muncii neobosite a acestei tovarășe, astăzi în comuna Buzescu nu mai există nici o gospodărie de țăran muncitor care să nu aibe cel puțin un reprezentant între cei 990 de cititori ai bibliotecii.

Luptînd în egală măsură atît pentru atragerea de noi cititori, cît pentru obișnuirea lor cu o lectură permanentă și sistematică, bibliotecara voluntară Elena Petrescu, distinsă cu premiul II, a reușit să împrumute pînă la 1 decembrie, anul trecut, 10.690 volume, depășind substanțial indicele de citire stabilit de normele concursului „Nici o căsă de țăran muncitor fără cititor“.

Premiul III a fost dat *învățătoarei Ecaterina Stejar*, conducătoarea căminului cultural din comuna Hirtoape, raionul Pașcani, regiunea Iași, care împletindu-și munca de la catedră cu cea de bibliotecă a reușit să atragă spre o activitate permanentă cu cartea peste 500 de cititori, ceea ce reprezintă întreaga populație știutoare de carte din comună.

Tot cu premiul III a fost distinsă în muncă și tovarășa *Amet Merzie*, conducătoarea bibliotecii gospodăriei agricole colective din comuna Vaful lui Traian, raionul Medgidia, regiunea Constanța. Muncind cu entuziasm, bibliotecara Amet Merzie a reușit să înscrie ca cititori permanenți 1017 colectiviști, reprezentînd 71% din populația știutoare de carte din comună.

De asemenea, au fost distinși cu mențiuni următorii tovarăși: *Nina Maxim*, bibliotecară voluntară a căminului cultural din Roșiori-Răchița, raionul Botoșani, regiunea Suceava; *Natalia Chera*, bibliotecară voluntară a căminului cultural din comuna Murighiol raionul Tulcea, regiunea Constanța; *Ion Păunescu*, bibliotecar voluntar al căminului cultural din satul Florești, comuna Țințăreni, raionul Filiași, regiunea Craiova; *Marta Gheorgy*, bibliotecară voluntară a căminului cultural din comuna Drasov, raionul Sebeș, regiunea Hunedoara; *Matilda Ilicuța*, bibliotecară voluntară a căminului cultural din comuna Valea Răii, raionul Rîmnicu Vilcea, regiunea Pitești; *Iuliana Cîmpeanu*, bibliote-

cară voluntară a bibliotecii G.A.C. din comuna Chendremal, raionul Huedin, regiunea Cluj; *Cristea Burlacu*, bibliotecar al bibliotecii G.A.C. din comuna Insurăței, raionul Călmățui, regiunea Galați; *Emilia Aisculesei*, bibliotecară G.A.C. din comuna Vinerea, raionul Orăștie, regiunea Hunedoara; *Maria Iscu*, bibliotecara căminului cultural din comuna Poduri, raionul Moinești, regiunea Bacău.

Au mai fost distinse cu diplome următoarele biblioteci raionale: Roman, regiunea Bacău; Satu Mare, regiunea Baia Mare; Giurgiu, regiunea București; Roșiori de Vedé, regiunea București; Beclean, regiunea Cluj; Fetești, regiunea Constanța; Calafat, regiunea Craiova; Foçșani, regiunea Galați; Sebeș, regiunea Hunedoara; Pașcani, regiunea Iași; Râmnicu Vilcea, regiunea Pitești; Tîrgoviște, regiunea Plocești; Sibiu, regiunea

Stalin; Rupea, regiunea Stalin; Cîmpulung, regiunea Suceava; Arad, regiunea Timișoara; Reghin, Regiunea Autonomă Maghiară; Sf. Gheorghe, Regiunea Autonomă Maghiară.

De asemenea, au primit diplome și 12 biblioteci de cămine culturale, 8 biblioteci din G.A.C., precum și 32 biblioteci sătești, printre care: Dărmănești, raionul Moinești-Bacău; Borșa, raionul Vișeu-Baia Mare; Putineiu, raionul Giurgiu-București; Leșu, raionul Năsăud-Cluj; Făcăieni, raionul Fetești-Constanța; Țințăreni, raionul Filiași-Craiova; Independența, raionul Galați-Galați; Miercurea, raionul Sebeș-Hunedoara; Lespezi, raionul Pașcani-Iași; Camăr, raionul Simleul Silvaniei-Oradea; Racovița, raionul Pitești; Filipeștii de Tîrg, raionul Cîmpina-Plocești; Cristian, Codlea-Stalin; Todireni, raionul Trușești-Suceava; Bethausen, raionul Făget-Timișoara; Ozun, raionul Sf. Gheorghe-R.A.M.

ȘTIRI

● La 20 decembrie 1958, s-au împlinit 40 de ani de la înființarea Institutului de Stat pentru bibliotecari „N. K. Krupskaja”. Institutul a fost înființat din inițiativa Nadejdei Konstantinovna Krupskaja și a lui A. V. Lunacearski. Nadejda Krupskaja a arătat un interes deosebit pentru buna funcționare a Institutului, cercetînd întotdeauna planurile și programul, dînd sfaturi pentru o mai bună pregătire a bibliotecarilor.

Ea a ținut multe conferințe în fața colectivului, purta corespondența cu profesorii, dădea indicații și avea consfătuiri cu studenții. În timpul existenței sale, Institutul a fost de multe ori reorganizat. Astfel, în 1929 pe lângă Institut a fost organizată o secție fără frecvență; în 1930 o secție serală pentru bibliotecarii din Leningrad și aspirantura pentru profesorii și colaboratorii științifici din domeniul biblioteconomiei și bibliografiei.

În 1941, în urma Hotărîrii C.C. al P.C.U.S. și a Comisariatului Poporului, cu privire la activitatea cultural-educativă, Institutul a fost reorganizat în două facultăți: cea de biblioteconomie și cea de bi-

bliografie. În timpul Marelui Război de Apărare a Patriei, Institutul nu a putut să-și dezvolte activitatea, iar în 1942 a fost nevoit să-și înceteze vremelnic activitatea.

În 1955, facultățile de biblioteconomie și bibliografie au fost contopite, formîndu-se o singură facultate cu două secții: 1) biblioteci de masă și științifice; 2) biblioteci pentru copii și școlare.

În 1957 s-a deschis o facultate pentru activitatea cultural-educativă de masă.

În cei 40 de ani de activitate, Institutul a pregătit 9000 de specialiști, dintre care 4500, în anii de după război. Absolvenții Institutului lucrează în toate colțurile marii Uniuni Sovietice, îndeplinind rolul de propagandiști ai cărții și ajutori fideli ai institutului, în educarea comunistă a oamenilor muncii. Unii absolvenți au devenit specialiști renumiți.

Minunatele rezultate obținute se datoresc tradiției pozitive a Institutului și în special principalei sale trăsături și anume: îmbinarea pregătirii științifice a studenților cu dezvoltarea unor deprinderi practice și totodată lărgirea orizontului lor politic.

ACTIVITATE

legată de viața satului

Ceea ce a caracterizat în mod pozitiv activitatea bibliotecilor în perioada concursului, a fost îmbinarea muncii lor cu viața și nevoile satului, având drept rezultat sporirea numărului de cititori. Multe biblioteci au reușit să-și axeze întreaga lor activitate, pe obiectivele politico-economice și culturale locale, să prevadă în planurile lor de muncă, acțiuni concrete de popularizare și difuzare a cărților, menite să înarmeze pe oamenii muncii de la sate cu cunoștințe necesare îndeplinirii cu succes a sarcinilor ce le stau în față.

În acest articol ne propunem să arătăm prin câteva exemple concrete aspecte din activitatea bibliotecarilor, felul cum au încercat să recomande cărți legate de problemele locale, de sarcinile imediate ale țărănilor muncitori din comuna respectivă.

Problema centrală care stă în fața satelor noastre, este aceea a transformării societății noastre în agricultură. În această privință se cere multă pricepere din partea fiecărui bibliotecar, pentru organizarea unei munci, de la om la om, corespunzătoare cu stadiul de dezvoltare a sectorului socialist din localitatea respectivă. Bibliotecile, în general, au dat cea mai mare atenție popularizării și difuzării cărților social-politice și literare, care oglindesc aspecte ale transformării socialiste a agriculturii și cu ajutorul cărora mulți țărani muncitori pot fi lămurii în problemele ce-i frământă. În cele cinci etape ale concursului, numeroși cititori convingându-se de superioritatea muncii în comun, au aderat la diverse forme ale sectorului socialist al agriculturii.

Justa orientare a muncii cu cartea, spre problemele legate de viața satului, se reflectă în frumoasele rezultate obținute, de pildă, în comuna Tileagd, regiunea

Cluj, unde 37 de cititori ai bibliotecii s-au înscris în întovărășirea agricolă locală; de asemenea un număr de 7 cititori ai bibliotecii din comuna Răscruți, regiunea Cluj, au devenit membrii ai gospodăriei agricole colective din sat. Cele șase întovărășiri agricole din comuna Arduș, regiunea Baia Mare, s-au unificat într-o singură gospodărie colectivă mare și puternică, la aceasta contribuind și munca entuziastă a bibliotecarului comunist Kovacs Nicolae. Exemple de acest fel sînt nenumărate și dovedesc că bibliotecarii, au știut să răspundă frământării țărănilor muncitori de a găsi calea spre bunăstare și bine.

Majoritatea bibliotecilor participante la concurs, au înregistrat succese însemnate și în popularizarea cărților agrozootehnice, cu ajutorul cărora țărani muncitori au fost îndrumați să folosească metode noi de muncă în vederea ridicării producției agricole. Asemenea preocupări au existat la bibliotecile din comunele: Catane Noi, regiunea Craiova, Ianca Sat și Independența, regiunea Galați, Filipeștii de Tîrg, regiunea Ploești, Ștefănești regiunea Pitești, Putineiu, regiunea București, etc. Prin organizarea expozițiilor de cărți, a numeroaselor manifestări de masă (recenzii, expuneri bibliografice, consfătuiri cu cititorii, concursuri pe teme agrozootehnice și altele) bibliotecarii au contribuit din plin la răspîndirea largă în rîndurile țărănilor muncitori, a metodelor înaintate de lucrare a pămîntului, ceea ce a avut ca rezultat sporirea recoltelor la hectar.

Dar ceea ce trebuie relevat cu precădere este că unele biblioteci, în deosebi cele fruntașe, au reușit să facă un însem-

nat pas înainte în această direcție, trecând de la popularizarea cărții agro-zootehnice generale, la popularizarea acelor cărți legate de culturile agricole specifice satului și mai ales a acelor cărți despre cultivarea plantelor noi introduse, prevăzute în planurile de cultură locale. De pildă la biblioteca sătească din comuna Mihail Kogălniceanu, fruntașă pe țară, numărul mare de cititori, dragostea și recunoștința lor față de carte, nu sînt datorate numai numărului mare al manifestărilor de masă (175 organizate în etapele concursului), ci în special faptului că tematica lor a corespuns nevoilor cetățenilor din această comună. Ținînd legătura cu consiliul de conducere și cu agronomul gospodăriei, biblioteca Mihailovici Maria a știut că problema centrală care stătea în fața satului era cultura cartofilor, plantă puțin cultivată aici în trecut. Aceasta a determinat organizarea unor manifestări de masă pe teme despre cultura cartofilor, ceea ce a interesat foarte mult pe colectivități.

Temele și cărțile alese pentru celelalte manifestări de masă organizate de această bibliotecă, au fost de asemenea legate prin conținutul lor de viața satului. Prin unele din aceste acțiuni, biblioteca a contribuit la realizarea unor scopuri educative. De pildă, procesul literar desfășurat în fața a peste 600 participanți asupra cărții *Lența* de Francisc Munteanu, a urmărit formarea unei concepții sănătoase asupra familiei.

Important de remarcat este și faptul, că imbinarea și subordonarea activității bibliotecilor la problemele actuale ale satului, a dus la o justă apreciere a acestora de către organele locale, care încep să vadă în biblioteci ajutoare prețioase pentru mobilizarea oamenilor muncii în realizarea sarcinilor de interes obșteșc.

Planul de muncă al bibliotecii din comuna Tileagd, regiunea Oradea, se discută și se aprobă într-o ședință comună cu comitetul executiv al sfatului popular comunal. Acest lucru înlesnește bibliotecarei să cunoască din timp obiectivele

politico-economice ale comunei și să prevadă măsuri agitatorice și de lămurire eficace care să ducă la realizarea lor. Astfel, îndată ce a aflat că în fața satului se pune problema electrificării, biblioteca a axat tematica cercurilor de citit pe cărți și broșuri care vorbesc despre importanța și foloasele electrificării, precum și despre participarea țăranilor muncitori la această acțiune patriotică.

În afară de lectura prin cercurile de citit, în sprijinul electrificării, biblioteca din Tileagd a organizat și o consfătuire cu cititorii pe tema: *Electrificarea și viața omului*, unde mulți vorbitori și-au luat angajamente concrete cu privire la îndeplinirea voluntară a unor lucrări necesare introducerii iluminatului electric în fiecare casă. Aceasta însă nu a fost singura problemă locală sprijinită de biblioteca respectivă. Avînd condiții prielnice pentru dezvoltarea apiculturii, biblioteca a popularizat cărți despre creșterea albinelor, ceea ce a determinat un număr de 20 țărani muncitori amatori la început, să devină apoi apicultori harnici.

O dovadă a încrederii de care se bucură bibliotecile din partea organizațiilor locale constituie biblioteca din comuna Acățari, Regiunea Autonomă Maghiară. În anul trecut, ea a primit din partea gospodăriei colective din comună un teren agricol pentru experiență, pe care l-a lucrat cu membrii cercului agrotehnic pentru cultura legumelor și zarzavaturilor, care a funcționat pe lângă bibliotecă. În același timp, răspunzînd dorinței unor gospodine, biblioteca din Acățari, a mai organizat diferite cursuri și cercuri de studii pentru însușirea de către sătence a unor cunoștințe practice aplicabile în gospodărie. Așa, de pildă, pe lângă această bibliotecă a luat ființă un cerc de croitorie cu 20 participante și un cerc de artă culinară, frecventat cu regularitate de 26 gospodine.

Alte biblioteci cum sînt cele din comunele Independența și Ianca Sat, regiunea Galați, au dat mare atenție popularizării și difuzării cărților despre creșterea pă-

sărilor, cu ajutorul cărora multe gospodine s-au convins de foloasele lor, învățând metode noi de îngrijire a păsărilor.

Dar asemenea exemple bune se constată nu numai la bibliotecile sătești ci și la cele ale căminelor culturale. Cu mult interes a fost cercetat de către participanții la consfătuirea bibliotecarilor, caietul întocmit de învățătorul Ion Decuseară, bibliotecarul căminului cultural din comuna Țepu, regiunea Galați. Acest caiet ilustrează comparativ situația economică a comunei, la începutul și sfârșitul concursului, defalcată pe fiecare gospodărie în parte, și în deosebi cum a crescut bunăstarea gospodăriilor datorită și aplicării învățăturilor studiate în cărțile recomandate de bibliotecă.

Tov. Iliuț Ana, bibliotecara căminului cultural din comuna Dărmănești, regiunea Ploești, a dat dovadă de un spirit organizatoric deosebit, axându-și activitatea pe problemele de interes local ale comunei. În cadrul cercurilor de citit din fiecare circumscripție electorală sînt planificate lecturi de cărți agrotehnice și despre experiența fruntașă în agricultură.

Exemple frumoase în cadrul consfătuirii au oferit și bibliotecile căminelor culturale din comunele: Hirtoape, regiunea Iași, Buzescu, regiunea București, Valea Râii, regiunea Pitești, etc., care au adus un aport însemnat în atragerea spre lectură a țăranilor muncitori, în dezvoltarea sectorului socialist.

În multe comune, bibliotecarii au desfășurat o luptă susținută pe calea cărții pentru a combate superstițiile și prejudecățile ce mai dăinuie în mentalitatea unor țărani muncitori.

Biblioteca din comuna Ardud, regiunea Baia Mare, a planificat în cercurile de citit lectura unor cărți de știință popularizată, cu ajutorul cărora s-au explicat cauzele care determină apariția unor fenomene din natură și din viața omului.

Legătura permanentă cu satul, cominteresarea cetățenilor în activitatea bibliotecilor, a contribuit ca munca cu cartea în satele noastre să capete un conținut mai bogat.

● Intre anii 1947—1956 numărul titlurilor de reviste editate în India s-a dublat atingînd cifra de 2.127. Aceste reviste s-au editat în 27 limbi. Serviciul național de informare a editat „un ghid al periodiceilor din India pe anul 1955—1956” (Guide to Indian periodicals, 1955—1956), care conține descrierea bibliografică a tuturor revistelor. Lucrările sînt aranjate pe limbi, iar în cadrul fiecărei limbi pe probleme, „Ghidul” conține indicatoare auxiliare geografice și statistice.

★

● În zilele de 8—27 septembrie 1958 a avut loc la Viena, colocviul bibliotecilor naționale din Europa organizat de U.N.E.S.C.O. La colocviu au participat 38 de bibliotecari din 25 de țări europene.

De asemenea au participat ca observatori, bibliotecari din Argentina, Austria, Statele Unite ale Americii, Iran și directorul bibliotecii naționale și universitare din Israel, care a luat parte la lucrări în calitate de expert. Au mai luat parte reprezentanți a patru organizații internaționale: Consiliul Europei, Agenția internațională a energiei atomice, Federația internațională de documentare (F.I.D.) și Federația internațională a asociației bibliotecarilor (F.I.A.B.).

Participanții la colocviu s-au împărțit în trei grupe pentru a studia cele mai importante probleme ale bibliotecilor naționale ca: organizarea și funcționarea; activitatea bibliografică; colaborarea între bibliotecile naționale. Printre recomandările adoptate figurează în special cele privitoare la achiziții: cataloage, cataloagele colective și repertoarele colective; bibliografie și documentare; protecția și conservarea cărților; împrumut; reproducerea fotografice; buget, local, personal, statistică și cooperare internațională.

COLECTIVELE VOLUNTARE

Îndeplinirea cu succes a obiectivelor concursului a cerut din partea bibliotecarilor adâncirea și generalizarea celor mai bune forme de muncă, necesare unei răspindiri cât mai largi a cărții. Din experiența câștigată în decursul activității lor, bibliotecarii salariați și-au dat seama, că un factor important în bunul mers al bibliotecii, este atragerea și cointeresarea a cât mai mulți cititori în munca cu cartea, atenția lor îndreptându-se în primul rînd spre formarea de colective voluntare, ajutoare active și devotate ale bibliotecii.

Despre acest factor important în buna desfășurare a activității bibliotecii, stau mărturie succesele obținute de bibliotecile participante în concurs. Mulți dintre participanți la concurs s-au arătat cu mîndrie contribuția adusă de colectivele voluntare la răspîndirea în mase a cărții. Așa, de pildă, bibliotecara Vass Elisabeta din comuna Tileagd, regiunea Oradea — pentru a muncii mai bine, — și-a format un colectiv compus din 24 de persoane, alcătuit din cei mai buni cititori. De asemenea, bibliotecara din Filipeștii de Tîrg, regiunea Ploești, a arătat că datorită colaborării strînse între membrii colectivului voluntar și cadrele didactice din comună, munca cu cartea a fost mult mai rodnică în anul 1958 decît în trecut.

Un sprijin prețios a primit și bibliotecara Stejar Ecaterina din comuna Hirtoape, regiunea Iași, de la colectivul său voluntar, — format din cadre didactice, — în ceea ce privește munca de informare politică a țăranilor muncitori, în cadrul cercurilor de citit sau la locul de muncă.

Pentru ca să ajungă la asemenea rezultate a fost însă nevoie de o bună organizare a colectivelor voluntare, de instruirea

și mobilizarea lor la îndeplinirea sarcinilor defalcate pe membrii colectivelor.

În această privință este interesantă experiența bibliotecii satești din Cătane Noi. Responsabilul bibliotecii, Vilcan Petre, a reușit să-și atragă un colectiv de 60 de persoane, pe care l-a împărțit pe grupe. Fiecărei grupe i-a revenit ca sarcină cite unul din obiectivele bibliotecii, cum ar fi de pildă, informarea politică, agitația vizuală, evidența activității bibliotecii etc. Grupele erau conduse de un responsabil, cu care biblioteca se sîtuia pentru a lua măsuri necesare îndeplinirii sarcinilor.

Repartizarea sarcinilor fiecărui membru din colectivul voluntar a înrîurit activitatea bibliotecii de casă și a cercurilor de citit. La biblioteca satească din comuna Tileagd, regiunea Oradea, colectivul voluntar are plan de muncă, și discută lunar activitatea depusă. În afară de colportajul de cărți, membrii colectivului conduc cercurile de citit și contribuie la sprijinirea manifestărilor de masă.

De asemenea, bine organizat este și colectivul voluntar al bibliotecii colțului roșu din G.A.C. Valul lui Traian, regiunea Constanța. Bibliotecara Amet Merzie a atras în activitatea bibliotecii pe lîngă învățători și deputați și pe cei mai buni cititori. Conducerea celor 18 cercuri de citit a fost încredințată cadrelor didactice, care săptămînal fac informarea politică, citesc fragmente din cărți și broșuri beletristice sau agrotehnice, potrivit indicațiilor din planul de lectură lunar.

În unele cercuri de citit, inițiativa bibliotecarului și a colectivului voluntar a întregit citirile în colectiv și prin alte forme de atragere a cititorilor și popularizare a cărții. Astfel, în cele 27 cercuri de citit organizate de biblioteca satească din Ianca Sat, regiunea

nea Galați, în afară de citirile în colectiv și informările politice s-au amenajat 15 expoziții de cărți, 3 vitrine și s-au ținut 13 recenzii și 38 de prezentări de cărți agrozotehnice.

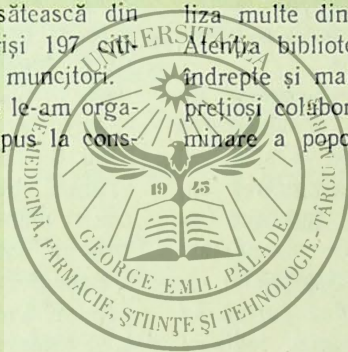
Dragostea cu care membrii colectivelor voluntare au îmbrățișat cauza bibliotecilor lor, se oglindește în activitatea depusă ca responsabili ai bibliotecilor de casă. Înainte de concurs, această formă de răspindire a cărții, era folosită mai mult de bibliotecile de la orașe. Preluând experiența acestora, bibliotecile de la sate, au antrenat și îndrumat pe membrii colectivelor voluntare și în special pe femei ca să ducă această muncă în scopul unei mai bune deserviri a cititorilor. Mulți bibliotecari au arătat — la consfătuire — rezultatele bune obținute de responsabili acestor biblioteci, subliniind contribuția adusă la mărirea numărului de cititori și a cărților citite. Astfel, în cele 15 biblioteci de casă înființate anul trecut de către biblioteca sătească din Filipeștii de Tîrg, au fost înscriși 197 cititori noi, dintre care 119 țărani muncitori.

„Bibliotecile de casă — pe care le-am organizat cu ajutorul femeilor — a spus la cons-

fătuire bibliotecara Ferencsz Elena din comuna Acașari, regiunea Autonomă Maghiară, au dat rezultate însemnate în munca cu cartea în satul nostru“.

Pentru a ușura pătrunderea cărții în comuna Valul lui Traian, regiunea Constanța, biblioteca coșului roșu din gospodăria agricolă colectivă a organizat 18 biblioteci de casă, câte una în fiecare circumscripție electorală. Bibliotecara de la colțul roșu al g.a.c.-ului s-a îngrijit ca acestea să fie înzestrate cu cărțile necesare și a instruit pe responsabilele bibliotecilor de casă de felul cum trebuie să-și ducă munca, contribuind în mare măsură la desfășurarea unei rodnice activități cu cartea în comună.

Cele câteva exemple luate din activitatea bibliotecilor în cadrul concursului, arată importanța colectivelor voluntare pentru buna desfășurare a întregii activități a bibliotecii. Fără ajutorul acestora nu s-ar fi putut realiza multe din sarcinile trasate bibliotecilor. Atenția bibliotecarilor salariați trebuie să se îndrepte și mai mult asupra atragerii acestor prețioși colaboratori benevoli în munca de luminare a poporului.

Ș T I R I

● Iniințat în 1953, Centrul de traduceri al Asociației bibliotecilor speciale (The special library Association translation centre) de pe lângă biblioteca „John Crerar“ din Chicago, a început în 1938 să publice fișe tipărite asupra cărților tehnice și științifice, traduse în limba engleză. Fișele conțin descrierea lucrărilor din revista bibliografică „Sumarul traducerilor“ care conține aproximativ 12.000 titluri anual.

● Direcția tipăriturilor și artei din cadrul Ministerului Instrucțiunilor, a publicat primul volum din *Bibliografia turcă — 1939—1948* (Türkiye bibliografyası — 1939—1948. Istanbul, 1957).

Materialul este aranjat în ordinea clasificării zecimale, primul volum cuprinzând diviziunile 0,1,2,3,4. În total vor apare 3 volume în care vor fi descrise 23.961 de cărți și broșuri.

Popularizarea DOCUMENTELOR PLENAREI C.C. AL P.M.R.

DIN 26—28 NOIEMBRIE 1958

Plenara C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958 a stabilit, cu principialitate marxist-leninistă, care sînt principalele sarcini economice ce se cer rezolvate și către care trebuie să ne îndreptăm eforturile în anul 1959. Aceste sarcini — trasate în expunerea tov. Gh. Gheorghiu-Dej — izvoarăsc din adîncă grije a partidului pentru continua înflorire a patriei noastre, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață a oamenilor muncii din sate și orașe.

Muncii culturale de masă îi revine un important rol mobilizator în popularizarea documentelor recentei plenare a C.C. al partidului, în stimularea și ajutorarea oamenilor muncii pentru a-și îndeplini cu prisosință angajamentele luate. Combatant activ pe frontul construcției socialiste, bibliotecarul are datoria să-și dea partea sa de contribuție în această muncă, folosind cele mai adecvate mijloace agitatoare, inițiind metode eficace de popularizare.

Un exemplu pilduitor al muncii culturale în sprijinul producției îl dau bibliotecile și colțurile roșii din cadrul combinatului siderurgic Hunedoara. Aici au loc cu regularitate „Joia oțelarului“, în cadrul căreia oțelarii discută cu inginerii și tehnicienii despre metode noi de muncă, ce pot fi însușite. Biblioteca clubului și colțurile roșii au pus anul trecut, la îndemîna siderurgiștilor peste 10.000 de cărți tehnice și literare. Această susținută și bine orientată muncă culturală de masă, s-a reflectat prin însemnate succese în producție: planul a fost depășit în anul 1958 cu 26.000 tone de oțel, 18.000 tone laminate, 50.000 tone cocs metalurgic, etc. În prima jumătate a lunii ianuarie

1959, siderurgiștii hunedoreni au dat peste plan peste 1200 tone de oțel.

„Călăuza bibliotecarului“ a expus în numărul trecut cîteva forme de popularizare a mărețelor sarcini de dezvoltare a economiei naționale pe 1959, indicînd mijloace de realizare la îndemîna fiecărei bibliotecă. Considerăm, că pe lingă acestea, este neapărat necesar ca în fiecare bibliotecă de la sate și orașe să existe un panou permanent, închinat documentelor recentei plenare a C.C. al partidului.

Acest panou va fi oglindă vie a ajutorului dat de partid și guvern pentru dezvoltarea bunăstării poporului nostru, sarcinile mărețe către care tindem în construcția socialistă.

Panoul va fi alcătuit din grafice, pe baza cifrelor din expunerea tov. Gh. Gheorghiu-Dej, completat cu citate din expunere, indicații bibliografice și coperti de cărți în sprijinul sarcinilor trasate, realizări și angajamente pe plan local.

Panoul va fi întocmit cu grijă de către bibliotecari, în spiritul însemnătății problemelor economice ridicate prin expunerea tov. Gh. Gheorghiu-Dej, subliniind cu precădere acele teme care sînt proprii localității unde-și desfășoară biblioteca activitatea.

Iată cîteva din cifrele care trebuie să intre în cuprinsul graficelor de pe panou:

1) Volumul investițiilor de stat pe 1959 a crescut la 17,4 miliarde lei, cu 15% mai mult decît în 1958.

Acest grafic poate fi întovărășit de următorul citat din expunerea tov. Gh. Gheorghiu-Dej:

„Fondurile destinate investițiilor trebuie îndreptate spre lucrările de mare eficacitate economică, care să ducă la dezvoltarea în ritm accentuat a economiei naționale și a venitului național. Acest lucru obligă cadrele de conducere din economie ca înainte de a propune lucrări noi de investiții să cunoască și să studieze cu cea mai mare grijă rezervele existente în folosirea deplină a capacităților de producție existente.

Propunerile de noi investiții trebuie să fie bine documentate din punct de vedere al eficacității acestora, al nivelului tehnicii, al costului, căci orice ban cheltuit neeconomicos înseamnă reducerea posibilităților de a spori forțele de producție ale economiei naționale“.

2) Producția industrială pe 1959 va fi cu circa 10 ori mai mare decât 1958.

Această creștere se va realiza printr-o sporire a producției în:

— industria siderurgică cu 38%, industria construcțiilor de mașini cu 14% și industria chimică cu 27,5% față de realizările din anul 1958.

Această creștere se va realiza prin:

— sporirea investițiilor de stat pe 1959 cu 55% mai mult decât în 1958;

— industria ușoară și alimentară va produce în 1959 bunuri în valoare de circa 2 miliarde lei mai mult ca în 1958.

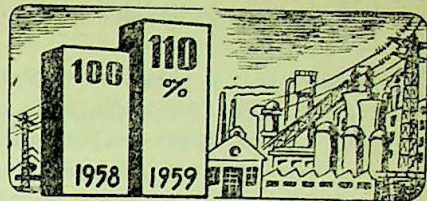
4) În următorii 2—3 ani trebuie să realizăm o producție medie de cel puțin 20.000 kg. sfeclă de zahăr la hectar.

Acest grafic trebuie întovărașit de următorul citat din expunerea tov. Gh. Gheorghiu-Dej:

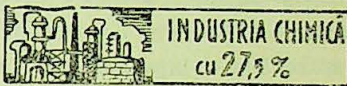
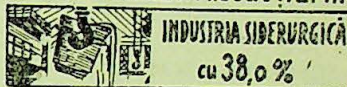
„Este necesar ca pînă în primăvara anului 1959 să se termine zonarea culturii sfeclei de zahăr în raioanele cele mai favorabile, cu tradiție în cultura acestei plante, și să se concentreze producția de sfeclă de zahăr în special în jurul fabricilor de zahăr, pentru a se economisi cheltuielile de transport.

Cultura sfeclei de zahăr în zonele favorabile este deosebit de rentabilă pentru gospodăriile colective și întovărașirile agricole.“

PRODUCȚIA INDUSTRIALĂ PE ANUL 1959 VA FI CU CIRCA 10% MAI MARE CA ÎN ANUL 1958

ACEASTĂ CREȘTERE SE VA REALIZA PRINTR-O SPORIRE A PRODUCȚIEI ÎN:

FĂȚĂ DE REALIZĂRIE DIN ANUL 1958

2,9 MILIARDE LEI ÎNVESTIȚII

ÎN AGRICULTURĂ

ÎN 1959, G.A.S. și S.M.T.-urile VOR FI ÎNZESTRATE CU ÎN CĂ:

4700 combine

6100 tractoare

6200 semănători

A _____

 CITAT _____

5) 2,9 miliarde lei investiții pentru dezvoltarea sectorului socialist al agriculturii și sporirii producției agricole.

Acest grafic va fi completat cu următoarele date:

În 1959, G.A.S. și S.M.T.-urile vor fi înzestrate cu încă 6100 tractoare, 4700 combine, 6200 semănători și alte mașini agricole.

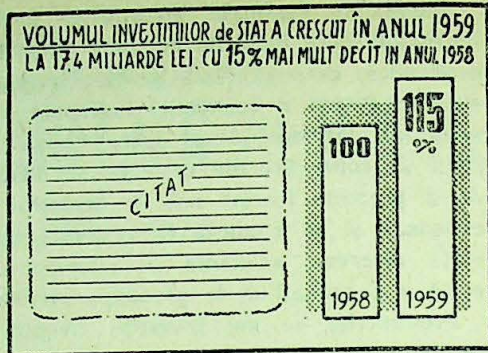
Sub grafic se va pune acest citat din expunerea tov. Gh. Gheorghiu-Dej:

„Lărgirea suprafețelor arabile, apărarea terenurilor împotriva inundațiilor și combaterea efectelor dăunătoare ale secetei trebuie considerate acțiuni de cea mai mare însemnătate în lupta pentru obținerea unor recolte mari și stabile, acțiuni în care sînt direct interesate mase largi ale țărănimii muncitoare“.

6) Venitul național va crește în anul 1959 cu 13% față de 1958.

7) Pentru cheltuielile destinate sănătății, învățămîntului și altor sectoare din domeniul cultural s-a prevăzut pe anul 1959 suma de 12 miliarde 300 milioane lei.

Prezentarea pe panou a acestor cifre — va — anul acesta.

asigura o popularizare permanentă a sarcinilor principale pe care partidul le pune în fața oamenilor muncii, pentru ridicarea nivelului de trai, pentru construirea socialismului în patria noastră. Fiecărui cititor al bibliotecii i se va reaminti, astfel în mod constant, marile sarcini ce-i stau în față, mobilizîndu-l să muncească cu însoțire pentru traducerea lor în viață, pe

ÎN AJUTORUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI AGROTEHNIC

Pentru biblioteca din comuna Tudor Vladimirescu, regiunea Galați, sprijinirea învățămîntului agricol de masă — una din formele eficace ale propagandei agricole — constituie una din preocupările de bază.

Încă înainte de începerea cursurilor, biblioteca Hincu Smărăndița și-a revizuit fondul de cărți agro tehnice pentru a vedea în ce măsură corespunde nevoilor bibliografice a formelor de învățămînt agricol inițiat în comună. La această muncă au ajutat tovarășul Mazilu Alexandru, agronomul celor două gospodării agricole din localitate și Marinescu Dumitru, tehnician în cadrul sfa-

tului popular comunal, — amîndoi fiind în același timp și lectori la cele două cercuri agrozootehnice organizate în comună. Tot în acest sens, un prețios sprijin a primit biblioteca de la profesorii și învățătorii școlii locale de șapte ani.

Cunoscînd tematica lecțiilor, s-au ales în primul rînd cărțile ce urmau să fie recomandate cursanților ca material ajutorător pentru însușirea cunoștințelor predate. Și anume, cărți care ilustrează superioritatea agriculturii socialiste, succesele obținute de gospodăriile agricole colective din țara noastră, organizarea muncii în comun și în general

cărți care tratează problemele deosebit de importante ale transformării socialiste a agriculturii, care descriu metode avansate de cultivare a pământului și combat practicile învechite în agricultură.

Cu prilejul analizei fondului de cărți, s-a constatat că biblioteca nu avea cărți într-o serie întreagă de probleme agricole, cuprinse în planurile de lecții ale cercurilor agrotehnice. Lipseau de pildă cărți despre îngrijirea semănăturilor în timpul iernii, erau puține cărțile despre dăunătorii plantelor și combaterea lor, despre felurile de îngrășăminte și rolul lor în ridicarea fertilității solului și care laolaltă formează subiectul unor lecții. Cu sprijinul statului popular comunal, biblioteca a trecut îndată la completarea acestor goluri, procurând în același timp și manuale editate de Ministerul Agriculturii și Silviculturii pentru uzul cursanților.

În prezent biblioteca din comuna Tudor Vladimirescu numără peste 900 de volume cu subiecte agrozootehnice.

Așezate într-un raft special la secția de împrumut, ele sînt la dispoziția celor 89 de colectivști, întovărășiți și țărani muncitori cu gospodărie individuală, membri ai cercurilor agrozootehnice din comună.

De remarcat este faptul că majoritatea cursanților sînt cititorii ai bibliotecii. Mulți dintre ei ca: Sava Vlad, Vină Anghel, Nicolae Ionașcu și alții au citit și în trecut numeroase cărți agrotehnice recomandate de bibliotecă.

Dar grija permanentă a bibliotecii din comuna Tudor Vladimirescu este popularizarea și difuzarea în rîndul cursanților a materialului ajutător (cărți, materiale din ziare și reviste, pentru temeinica pregătire a lecțiilor audiate la cercuri. În acest scop bune rezultate a dat „Colțul învățămîntului agricol” organizat în sala bibliotecii. Aci pe lîngă o frumoasă expoziție de cărți inspirată de bibliografia lecțiilor pe tema *Să introducem metode avansate în cultivarea pământului*, cititorii pot consulta fișierul bibliografic întocmit pe tema *Să ne însușim problemele agriculturii noi*. În afară de cărți,

fișierul mai indică articole mai importante apărute în ziare și reviste privind dezvoltarea agriculturii patriei noastre. Un loc special în cadrul fișierului îl ocupă materialele publicate în presă în urma consfățuirii de la Constanța și acele care oglindesc aspecte ale muncii agricole din satele regiunii Galați.

De acest fișier se folosesc, pe lîngă membrii cercurilor și lectorii și cadrele de conducere din unitățile socialiste locale. Ei au astfel la îndemînă un bogat material informativ despre problemele curente ce se studiază. Tot aci, cititorii mai găsesc și un album cu fotografii și articole decupate din presă, dezbătînd probleme agricole noi, ori cuprinzînd staturi agricole deosebit de importante pentru aplicat în practică. Viu prezentat, albumul atrage, fiind consultat cu interes. Tot la colțul învățămîntului agricol, se afișează bibliografia de recomandare a fiecărei lecții predate.

Un mijloc bun pentru popularizarea cărților, folosit de biblioteca din comuna Tudor Vladimirescu, este emisiunea stației de radioamplificare locală. Săptămînal se transmit expuneri bibliografice pe teme agrotehnice legate de lecțiile predate. De pildă, la stația de radioamplificare s-a difuzat expunerea bibliografică asupra unor cărți despre porumb.

În centrul preocupării bibliotecii stă alcătuirea catalogului sistematic, în special la subdiviziunea 63 (agricultură). Fișele vor fi adnotate și aranjate după clasificarea zecimală.

De asemenea o muncă intensă de popularizare a cărților agrotehnice se duce și prin bibliotecile de casă.

Interesul cititorilor față de cartea agrotehnică a crescut simțitor, multe cărți agrotehnice fiind cerute și de numeroși țărani muncitori din afara cercului.

Chezășia succesului popularizării și difuzării cărții agrotehnice în comuna Tudor Vladimirescu o constituie colaborarea și ajutorul reciproc dintre biblioteca satească și colectivul de conducere al învățămîntului agricol din comună.

CĂLĂTORIE PE HARTA LUMII

Informare politică la o bibliotecă sătească

Țăranii muncitori din comuna Pincota, raionul Arad, manifestă un deosebit interes față de evenimentele politice interne și internaționale, căutînd să fie informați și lămurii asupra lor. Biblioteca sătească din comună se străduiește să satisfacă cît mai bine cerințele lor, folosind toate posibilitățile care-i stau la îndemînă pentru a organiza informări politice interesante și corespunzătoare din punct de vedere al conținutului lor.

O condiție esențială pentru o bună organizare a informării politice o constituie asigurarea bibliotecii cu fondul de periodice necesar. Pentru aceasta, biblioteca din Pincota se abonează anual la diferite ziare și reviste în limbile romînă, maghiară și germană („Scinteia“, „Romînia liberă“, „Munea“, „Scinteia tineretului“, „Agricultură Nouă“, „Elöre“, „Neuer Weg“ și altele).

În sala de lectură a bibliotecii ziarele și revistele sînt puse la dispoziția cititorilor pe o masă anume rezervată. Bibliotecăra Hartman Olga urmărește primirea la timp a presei, pentru a putea oferi cititorilor posibilitatea de a le consulta, după dorință.

Folosirea presei în sala de lectură a devenit o deprindere pentru cei mai mulți dintre cititorii bibliotecii. Ei vin zilnic la bibliotecă, unde citesc articolele ce-i interesează. Printre cititorii frecvenți ai presei sînt Ion Munteanu, țaran întovărășit, Wohrapp Eugen, Iuhasz Maria și alții. De multe ori se întîmplă ca la apariția unor materiale mai importante să se pornească discuții pe marginea celor citite, fiecare fiind preocupat în a-și lămuri cît mai bine problemele.

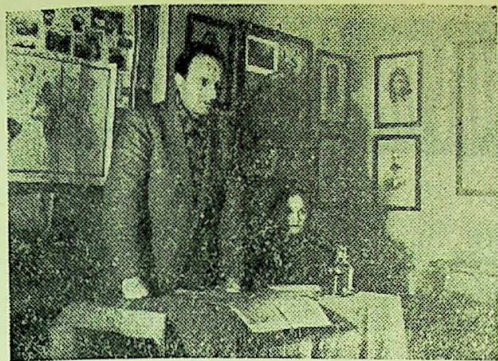
Un obiectiv de seamă în activitatea bibliotecii sătești din Pincota este, însă, informarea politică a țăranilor muncitori în mod organizat și la un nivel corespunzător. Pentru realizarea acestui lucru, biblioteca are un sprijin real în membrii corpului didactic din comună. În Pincota există 3 școli — romînă, germană și maghiară, cu peste 20 de

profesori și învățători și care sînt bine pregătiți pentru a putea ține o informare politică, sau să comenteze și să explice oamenilor un eveniment politic. De aceea tov. Hartman Olga apelează totdeauna la ei oricîteori organizează informări politice sau alte acțiuni de masă. Trebuie relevat faptul că între intelectuali și bibliotecă există o strînsă și laborioasă colaborare cu influență hotărîtoare asupra rezultatelor în ceea ce privește reușita acțiunilor inițiale și a mobilizării oamenilor de a participa la ele.

Informările politice, care s-au ținut la bibliotecă sau în cercurile de citit au teme din cele mai variate, ele fiind axate în general pe aniversările și evenimentele ce au avut loc în țară și peste hotare. Ceea ce caracterizează această latură a activității bibliotecii din Pincota, este operativitatea. Bibliotecăra se orientează just în organizarea informării politice, în așa fel ca țăranii muncitori să poată cunoaște la timp și în ansamblu evenimentele de seamă pe plan intern și internațional. Astfel, Hotărîrile partidului și guvernului, vizitele guvernamentale și de partid între țările lagărului socialist, acțiunile inițiate de Uniunea Sovietică pentru menținerea păcii în lumea întregă, situația din Orientul Mijlociu și Apropiat etc. au constituit subiectul informărilor politice din ultima vreme.

În preocuparea sa de a prezenta cititorilor evenimentele politice cît mai viu și mai atrăgător, biblioteca a organizat o informare politică pe tema: *Călătorie pe harta lumii*. Acțiunea a avut loc în ziua de 19 decembrie 1958 în sala de lectură a bibliotecii, în prezența unui număr de 35 persoane — membri ai gospodării agricole colective și întovărășirilor din comună, țărani muncitori, muncitori de la fabrica de mobilă, gospodine, etc.

Expunerea a fost făcută de tov. Victor Ispravnic, profesor de istorie la școala romînă

Prof. V. Ispravnic vorbind asistenței

de 7 ani. Bine pregătit și documentat, tov. Ispravnic a făcut o expunere clară și pe înțelesul ascultătorilor care au urmărit-o cu viu interes. El și-a început expunerea cu Conferința popoarelor din Africa care a avut loc la începutul lunii decembrie 1958, la Acra, capitala statului Ghana, eveniment politic de mare importanță în lupta popoarelor împotriva imperialismului, pentru lichidarea colonialismului și rasismului. Pentru localizarea celor expuse, conferențiarul a folosit planiglobul, care era expus în fața participanților din sală, și pe care indica țările și localitățile despre care era vorba.

După ce a trecut în revistă evenimentele petrecute pe arena internațională, ca de pildă: lucrările sesiunii Adunării Generale a O.N.U. în problema Ciprului și Algeriei; Conferința de la Geneva cu privire la preîntâmpinarea atacurilor prin surprindere și interzicerea experiențelor cu armele nucleare, — vorbitorul a stăruit în mod deosebit asupra problemei Berlinului, în lumina propunerilor făcute de U.R.S.S., în spiritul destinderii internaționale. Ampla expunere asupra orientării politice a celor două state germane — R. D. G. și R. F. G. — și importanța propunerilor sovietice cu privire la reglementarea situației din Berlin, bazată pe principiul autodeterminării, au reținut atenția în mod deosebit.

Călătoria pe harta lumii s-a încheiat cu un popas în țara noastră, unde oamenii muncii, dornici de pace și progres, luptă cu toate forțele pentru construirea socialismului.

Insuflețiți de frumoasa inițiativă a bibliotecii de a organiza informări politice atât de interesante, cât și de expunerea documentată a tov. Ispravnic, mulți dintre cei prezenți au luat apoi cuvântul, arătând că vor participa și în viitor la asemenea acțiuni, care-i ajută să înțeleagă mai bine desfășurarea evenimentelor politice, lupta care se duce pe plan mondial de către popoarele lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, pentru pace, libertate și fericirea popoarelor.

Ținând seama de aceste cerințe ale cititorilor săi, biblioteca sâtească din comuna Pincota, și-a propus ca pentru anul în curs, să acorde o atenție deosebită informării politice a țăranilor muncitori. În cercurile de citit, unde activitatea continuă neîntrerupt în timpul iernii, se va planifica și citirea cu regularitate a articolelor din presa centrală și locală despre evenimentele politice la ordinea zilei. Deoarece aceste cercuri sînt conduse de membri ai corpului didactic, s-a asigurat și nivelul corespunzător problemelor ce vor fi dezbătute.

La sediul bibliotecii se va organiza săptămînal revista presei, la care vor fi antrenați cei mai bine pregătiți conferențieri dintre intelectualii satului. Ținînd seama de succesul de care s-a bucurat din partea cititorilor, noua formă de informare politică „Călătorie pe harta lumii” se vor organiza lunar asemenea acțiuni, care vor prezenta o sinteză a evenimentelor celor mai importante petrecute timp de o lună, pe plan intern și internațional.

Participanții la manifestare

NADEJDA KONSTANTINOVNA KRUPSKAIA

ANIMATOR ȘI CONDUCATOR DE FRUNTE AL ACTIVITĂȚII BIBLIOTECARE

Anul acesta, la 27 februarie se împlinesc 20 de ani de la moartea Nadejdei Konstantinovna Krupskaia, tovarășa de viață a lui V. I. Lenin, conducătoare de frunte a învățămîntului public din U.R.S.S., animatoare și îndrumătoare permanentă a mișcării bibliotecare.

Viața și activitatea acestei comuniste, dirze, devotată trup și suflet cauzei clasei muncitoare va fi totdeauna pildă și model pentru oamenii muncii.

N. K. Krupskaia s-a născut la 26 februarie 1869, la Petersburg. Tatăl său, Konstantin Ignatovici Krupski, ofițer, fiind un adept al ideilor progresiste ale timpului său, a fost scos din această funcție și continuu persecutat, nemai avînd dreptul să ocupe funcții de stat. Mama Nadejdei Konstantinovna a fost nevoită înainte de căsătorie să-și câștige existența ca guvernantă. După căsătorie, ea a îmbrățișat cu căldură ideile revoluționare ale soțului și mai tirziu ale fiicei sale, împărțind cu ea greutățile vieții unui revoluționar de profesie. Amîndoi părinții cunoșteau și iubeau literatura. Sub influența lor Nadejda Konstantinovna a îndrăgit cartea încă din fragedă copilărie. În scurta sa autobiografie N. K. Krupskaia scria: „Cărțile au fost bucuria mea. Citeam cu nesaț carte după carte. Ele îmi dezvăluiau o lume întregă“. Cunoștea încă din copilărie versurile lui Nekrasov, Ogarev ca și lucrările revoluționarilor democrați ruși Hertenzen, Belinski, Cernișevski, Dobroliubov.

Din tinerețe, Krupskaia a fost atrasă de problemele cu caracter social, des discu-

tate în familie și care i-au sădit în suflet ura împotriva exploataților și a nedreptăților, dragostea și solidaritatea cu cei exploatați. După moartea tatălui, deși avea numai 14 ani, a început să dea lecții, ajutîndu-și mama să biruie nevoile existenței.

Încă din copilărie, dorind să se facă învățătoare și arătînd un interes deosebit față de problemele de educație, Krupskaia a citit operele cu caracter pedagogic ale lui Dobroliubov și Tolstoi. De aceea, la terminarea școlii medii din Petersburg pe care a absolvit-o cu medalia de aur, s-a înscris la cursurile unei școli pedagogice. Aci se pregătește temeinic pentru profesia de învățătoare. Totodată continuă să se preocupe problemele sociale, căutînd căile de rezolvare ale nedreptăților fățișe. Dar cheia rezolvării lor o va găsi cînd devine membră al unui cerc studențesc marxist, în cadrul căruia studiază operele lui Marx și Engels. Despre puternica impresie pe care i-a făcut-o *Capitalul*, ea a scris: „Primele două capitole mi s-au părut foarte grele, dar începînd cu capitolul al treilea s-a petrecut un lucru ciudat. Parcă aș fi băut apă vie...“

Studiază cu înflăcărare literatura marxistă și conduce apoi singură un cerc studențesc. Aceasta însă n-o satisface. Krupskaia dorea să desfășoare o activitate revoluționară practică în mijlocul muncitorilor. În acest scop, începe să predea în mod gratuit lecții la o școală serală pentru muncitori. Aci știe să îndeplinească cu multă iscusință lecțiile de cultură generală cu propaganda marxistă. Despre activitatea

celor 5 ani, petrecuți la această școală, Krupskaja spunea că a legat-o pentru totdeauna de clasa muncitoare.

Intre timp sosește la Petersburg V. I. Ulianov (Lenin), cu care face cunoștință în 1894 la o serată studentească. După ce Lenin unifică în 1893 toate cercurile marxiste în „Uniunea de luptă pentru eliberarea clasei muncitoare“, Krupskaja devine membră activă a acestei uniuni, în cadrul căreia activează neobosit alături de Lenin. În 1895 Lenin este arestat. Nadejda Konstantinovna este aceea care organizează legăturile lui cu cei din afară, prin transmiterea de scrisori, cărți și a informațiilor de partid strict necesare. În 1896 este și ea arestată și deportată la Sușenschi același sat unde se găsea și Lenin, cu care se căsătorește. „De atunci viața mea a urmat pas cu pas viața lui. Eu l-am ajutat în muncă cu ce am putut“, notează cu modestie N. K. Krupskaja.

După expirarea pedepsei, în 1901, Nadejda Konstantinovna pleacă la München, unde se găsea atunci Lenin și unde se afla și redacția „Iskrei“ leniniste. Ca secretar de redacție, N. K. Krupskaja îndeplinește misiuni dintre cele mai importante, având sarcina de a păstra legătura cu organizațiile conspirative din Rusia.

În noiembrie 1905, V. I. Lenin și N. K. Krupskaja se întorc în Rusia, la Petersburg, unde Nadejda Konstantinovna, ca secretară a Comitetului Central desfășoară o curajoasă activitate ilegală: are întâlniri ilegale cu zeci de tovarăși, le transmite directivele Partidului, le procură documente de identitate și pașapoarte, stabilește legături cu comitetele de partid și alimentează organizațiile de partid cu literatură ilegală. După înfrângerea răscoalei armate din decembrie de la Moscova, Lenin și Krupskaja, fiind urmăriți de Ohrană, sînt nevoiți să părăsească Petersburgul și să treacă în Finlanda, iar în 1907 să emigreze la Geneva. Dar nici în anii celei mai ne-

gre reacțiuni, activitatea revoluționară a Nadejdei Konstantinovna nu se întrerupe. Ca secretară de redacție a ziarului bolșevic „Proletarii“, reface neobosit legăturile cu organizațiile revoluționare și organizează corespondența cu cei din Rusia.

În emigrație, în același timp cu activitatea înflăcărată și perseverentă pe care o desfășoară pe linie de partid, ea studiază lucrări pedagogice și se interesează de problemele de învățămînt și educație din Europa și America, vizitînd școli și alte instituții culturale din Franța, Elveția etc.

După doborîrea țarismului, întorcîndu-se împreună cu Lenin în Rusia, N. K. Krupskaja lucrează în secretariatul Comitetului Central al Partidului bolșevic, petrecîndu-și zilele și nopțile în mijlocul oamenilor muncii, în mijlocul tineretului, lămurind muncitorii și soțiile soldaților, lozincile bolșevicilor. Cînd la cererea Comitetului Central, Vladimir Ilici Lenin trece în ilegalitate, ascunzîndu-se într-o colibă de lângă stația Razliv și apoi în Finlanda, Nadejda Konstantinovna venea la Lenin travestită ca țărăncă, menținînd legătura între conducătorul revoluției și Comitetul Central al Partidului.

În zilele Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, N. K. Krupskaja își desfășoară activitatea în cadrul Comitetului raional de partid din Viborg, raionul cel mai revoluționar din Petersburg. Alături de activitatea revoluționară și de mobilizarea pentru răscoala armată, Krupskaja, în calitate de membră a Dumei, acordă o mare grijă și problemelor culturale.

După victoria puterii sovietice ea este trimisă în munca de educație, fiind numită la 2 ianuarie 1918 comisar al poporului pentru problemele de educație extrașcolară, iar în 1929 locțiitor al comisarului poporului pentru învățămînt. Așa după cum a spus Lunacearski, N. K. Krupskaja a fost sufletul acestui comisariat. Rolul ei în munca de educație a fost deosebit de im-

portant, iar activitatea sa, multilaterală și bogată. Lichidarea analfabetismului, introducerea învățământului obligatoriu, crearea rețelei de biblioteci, cluburi, case de cultură, case de citit, educația preșcolară, învățământul tehnic și profesional, studiul individual, sînt problemele în rezolvarea cărora Nadejda Konstantinovna a jucat un rol de conducere.

N. K. Krupskaia a luat parte foarte activă, la marea construcție a Țării socialiste, a fost o publicistă talentată, membru al C.C. al Partidului Comunist al U.R.S.S. și membru al Prezidiului Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice. Pentru munca ei strălucită și plină de abnegație pe tărîmul educației comuniste, a fost decorată cu Ordinele „Lenin” și „Steagul Roșu” al muncii.

Din primele zile ale activității sale la Comisariatul poporului pentru învățămînt și pînă la sfîrșitul vieții, Nadejda Konstantinovna a fost tot timpul și în mod neînterupt conducătoarea activității bibliotecare din U.R.S.S., pe care o considera fiind o parte foarte importantă a activității culturale de masă.

Începînd cu valoroasa lucrare *Lenin despre biblioteci*, Krupskaia a abordat cele mai variate probleme ale activității bibliotecare.

Sub direcția îndrumare și activă ei participare a fost înființată revista „Krasnii Bibliotekar” în coloanele căreia a scris numeroase articole în legătură cu problemele organizării bibliotecilor, a activității lor, a evidenței, planificării, pregătirii cadrelor bibliotecare și a întrecerii socialiste. De asemenea, N. K. Krupskaia a acordat o deosebită grijă problemei atragerii și îndrumării spre carte atît a micilor cititori, cît și a celor vîrstnici.

Deosebit de însemnate sînt indicațiile Nadejdei Konstantinovna în ceea ce privește munca bibliotecarului la sate. Iată

ce scria ea, în legătură cu aceasta, în revista „Krasnii Bibliotekar”, nr. 2/1935: „Una din poruncile lăsate de Lenin este aceea de a desfășura cît se poate mai larg, la sate, activitatea culturală în general, inclusiv organizarea puternică, serioasă a activității bibliotecare”. De aceea, ea arăta necesitatea ca fiecare sat să aibă o bibliotecă, care să primească în mod regulat ziarele, să aibe cărți populare asupra celor mai importante probleme politice și sociale, să posede cele mai interesante cărți literare de actualitate.

„Bibliotecarul sătesc — scria ea — știe, desigur, rolul pe care îl are colectivizarea pentru întreaga transformare a agriculturii pe baze socialiste. Inșă atît nu ajunge. Este important ca el însuși să fie un entuziașt al muncii sale, să înțeleagă esența deosebirii dintre gospodăria colectivă și cea individuală, să înțeleagă cît de important este ca munca de colectivizare să fie just organizată, ca înșăși colectivizarea să fie just înfăptuită, să înțeleagă că prin colectivizare se lichidează sursele psihologice ale mîc burgheze. Trebuie ca bibliotecarul sătesc să știe nu numai să aleagă cărțile necesare pentru campania însămînțărilor de primăvară, dar să și înțeleagă că această campanie de primăvară este legată de problemele fundamentale ale transformărilor sociale”, — cuvinte care își păstrează valabilitatea și în munca bibliotecarilor noștri de la sate.

Au trecut 20 de ani de la moartea Nadejdei Konstantinovna Krupskaia. Ea și-a închinat încă de tînără întreaga sa forță de muncă pentru educarea omului nou, a noilor generații în spiritul educației comuniste. Și cum i-am putea cinsti mai bine memoria decît prin angajamentul pe care ni-l luăm de a valorifica la maximum prețioasele sale învățăminte în legătură cu munca de zi de zi a fiecărui?

Munca bibliografică
în BIBLIOTECI

01

*Proiectul planului lucrărilor bibliografice
de recomandare pe anul 1959*

În anii regimului de democrație populară activitatea bibliografică desfășurată în cadrul rețelei de biblioteci științifice și regionale, a cunoscut realizări remarcabile. Astăzi, cititorul de masă sau omul de știință are la dispoziție numeroase lucrări bibliografice în cele mai diverse ramuri de cunoștințe.

Volumul și calitatea muncii bibliografice a unor biblioteci științifice și regionale era însă diferită, aceasta depinzând de cadrele de bibliografi precum și de fondul de publicații de care dispune biblioteca respectivă. Este lucru știut că orice lucrare bibliografică cere multă migală și pricepere și un fond de publicații care să permită o documentare suficientă în problema tratată.

Luată în ansamblu, tematica bibliografiilor întocmite în țara noastră nu acoperea totdeauna nevoile maselor de cititori, nu răspundea totdeauna nevoilor construirii socialismului. Nu a fost lichidată încă lipsa semnalată la consfătuirea bibliotecarilor din întreaga țară, din luna decembrie 1957, sărăcia bibliografiilor în domeniul social-politic, economic și bibliografiei tehnice de popularizare.

La această lipsă contribuie în mare parte paralelismul. Neexistând pînă mai ieri nici un fel de coordonare, de multe ori se întimpla ca serviciile bibliografice ale unor biblio-

teci științifice sau chiar regionale să lucreze concomitent la aceleași bibliografii — uneori fără contingentă cu profilul bibliotecii respective. Înlăturarea acestei deficiențe, atrage după sine posibilitatea îndeplinirii unei tematici corespunzătoare satisfacerii cerințelor construcției socialiste în țara noastră, o repartizare judicioasă a lucrărilor bibliografice pe baza posibilităților existente în fiecare bibliotecă, antrenarea în munca colectivă a lucrătorilor diferitelor biblioteci, pentru realizarea unor bibliografii de un înalt nivel ideologic și științific. Coordonarea activității bibliografice se impune în mod deosebit în condițiile societății socialiste, cînd eforturile tuturor bibliotecilor sînt îndreptate în același scop: formarea unui om nou, cu o conștiință ridicată, luptător devotat pentru construirea socialismului.

O valoroasă experiență de urmat există în domeniul coordonării activității bibliografice, în Uniunea Sovietică. Sub conducerea Bibliotecii de Stat „V. I. Lenin“, din Moscova, principalele biblioteci de pe întreg teritoriul Uniunii Sovietice, desfășoară o activitate bibliografică planificată, anunțînd din vreme tematica și lucrările bibliografice pe care le elaborează. Pentru a facilita cunoașterea acestor lucrări de către toate bibliotecile, Biblioteca de Stat „V. I. Lenin“ tipărește nu de mult un indicator al fișie-

relor și listelor bibliografice alcătuite de bibliotecile din Uniunea Sovietică. Indicatorul, sistematizat pe probleme, cuprinde o serie de date care permit cu ușurință să cunoaștem caracterul lucrării bibliografice, întinderea acesteia, dacă este adnotată sau nu, data când va fi terminată.

La noi în țară, cum era și firesc, Biblioteca Centrală de Stat a făcut primii pași pentru coordonarea activității bibliografice. Printre acțiunile întreprinse în acest scop, se numără și trimiterea la finele anului trecut a proiectului planului lucrărilor bibliografice de recomandare pe anul 1959. Planul urmează a fi supus dezbaterii maselor de bibliotecari care să-și exprime părerea asupra lui și să arate totodată lucrările ce pot fi întocmite de fiecare bibliotecă.

Analiza proiectului planului lucrărilor bibliografice de recomandare pe anul 1959, denotă în primul rând preocuparea Bibliotecii Centrale de Stat, de a elabora numeroase și variate bibliografii în toate domeniile și în special în domeniul literaturii social-politice și al literaturii științifice și propagandei tehnice, unde se face simțită absența unor bibliografii adresate maselor largi.

În general, planul sistematizat pe diviziunile: I. Literatura social-politică, Transformarea socialistă a agriculturii; III — Literatură științifică și tehnică; IV — Literatură beletristică, cultură, artă, sport, se distinge printr-o orientare justă, reușind să îmbrățișeze cele mai importante probleme ale educației comuniste a cititorilor din biblioteci, să răspundă cerințelor culturale ale acestora.

Proiectul planului alcătuit de B.C.S. servește totodată ca un ghid prețios de orientare a activității bibliografice, indicând totodată bibliografiile, direcțiile principale spre care să-și îndrepte atenția.

Trebuie să arătăm că, în condițiile actuale din țara noastră, este deosebit de bine venit ajutorul pe care Biblioteca Centrală de Stat își propune să-l acorde bibliotecilor prin tipărirea sau litografierea unor lucrări. Aceasta va permite serviciului metodic și bibliografic al Bibliotecii Centrale

de Stat, să poată cunoaște și studia mai bine lucrările încredințate spre tipărire sau litografiere, putând totodată să-și exercite mai bine atribuțiile ce-i revin.

Faptul că inițiativa Bibliotecii Centrale de Stat a găsit un larg ecou în rândurile bibliotecarilor, îl dovedește numărul mare de răspunsuri venite din toate colțurile țării, prin care bibliotecarii aduc o serie de sugestii și propuneri, luându-și totodată angajamente pentru efectuarea unor lucrări.

Astfel, Biblioteca Centrală Universitară din Cluj, propune completarea planului prin introducerea unor lucrări ca: Folosirea pașnică a energiei nucleare ș.a., menționează că va întocmi o serie de lucrări ca: 12 ani în regiunea noastră, Țara moșilor, etc., iar Biblioteca Regională Suceava subliniind în scrisoare că:

„Considerăm planul surprinzător de bogat și am fi bucuroși să fim ajutați măcar cu o mică parte din bibliografiile propuse, și în deosebi cu cele privind tradiții glorioase — U.T.C., Comsomol și „Tradiții de luptă ale muncitorimii noastre“ care ne sunt adeseori cerute“, își propune elaborarea unor indici bibliografici intitulati **Figuri luminoase din trecutul Sucevei și Țara de sus oglindită în literatură.**

Este îmbucurător faptul că în răspunsurile lor, mulți bibliotecari dovedesc maturitate aducând și o serie de critici bine fondate, de care trebuie să se țină seama la definitivarea planului.

Proiectul Bibliotecii Centrale de Stat prezintă însă unele deficiențe.

Socotim ca o lipsă absența unui text explicativ mai larg, mai suculent, care să fi însoțit proiectul trimis. Prin intermediul unui asemenea text, Biblioteca Centrală de Stat — ținând seama de rolul îndrumător ce-i revine — putea dezbate o serie de probleme, ajutând totodată pe bibliotecari să vadă mai clar, criteriile pe baza cărora a fost alcătuit proiectul, ce fel de lucrări bibliografice vor fi efectuate în anul în curs, etc.

Ceea ce se resimte mai mult, este — așa cum remarcă just în răspunsul său Biblioteca Centrală Universitară din Cluj —

lipsa unor indicații minime, care să fie orientat bibliotecarii să poată vedea categoria de cititori pentru care se întocmește fiecare lucrare, și deci, nivelul, întinderea și adâncimea ei, precum și felul lucrării bibliografice respective. Planul cuprinde la unele titluri mențiunea de litografiere sau tipăritură și data apariției, fără nici o altă indicație.

Să luăm de exemplu prima lucrare a proiectului **L-am cunoscut pe Lenin**. Pe drept cuvânt oricare bibliotecă își va putea pune întrebarea: „Ce va fi această lucrare? O listă bibliografică, un indice bibliografic, un plan de lectură? Aceeași întrebare se poate ridica și la alte tipărituri, ca de pildă **Adevărata istorie a României burghezo-moșierești, În zilele lui august...** ș.a.

Ca o consecință a acestor enunțuri schematic de titluri, unele biblioteci și-au supraestimat forțele, arătând în răspunsul adresat Bibliotecii Centrale de Stat, că se angajează la elaborarea unui număr prea ridicat de lucrări bibliografice față de posibilitățile lor. Așa de pildă, Biblioteca regională din Timișoara, care arată că va întocmi în acest an nu mai puțin de 65 lucrări bibliografice din planul trimis de B.C.S. La fel un număr ridicat de bibliografii față de forțele de care dispune, unele chiar inabordabile pentru anumite biblioteci, își propune și Biblioteca regională din Petroșani. Nu ne îndoim că răspunsul trimis de Biblioteca Centrală de Stat va pune la punct aceste neînțelegeri, asigurând o repartizare cât mai justă lucrărilor bibliografice, în funcție de posibilitățile fiecărei biblioteci.

S-ar fi putut înlătura această situație, iar bibliotecile și-ar fi putut lua angajamente apropiate de posibilitățile și de specificul și sarcinile lor, dacă proiectul ar fi menționat — eventual — cu steluțe, sau sub oricare altă formă, lucrările bibliografice recomandate a fi întocmite de bibliotecile științifice și de cele regionale.

Fără îndoială că multe din lucrările aflate în proiect vor fi alcătuite de Biblioteca Centrală de Stat. Unele din acestea, ținând seama de data apropiată pe care proiectul

menționează că urmează a apare, sînt deja terminate sau în lucru. Proiectul, însă, nu indică nimic în această privință.

Dacă proiectul ar fi conținut mai multe date privind caracterul lucrării respective, credem că s-ar fi înlăturat o altă deficiență și anume repetarea unor teme sub titluri diferite. Iată de exemplu, la grupa **Literatură științifică și tehnică**, la tema **14 Oamenii și faptele lor în literatură** se arată că se vor elabora bibliografii pentru mineri, siderurgiști, petroliști, etc., apoi la grupa **IV/ Literatura beletristică. Cultura și Arta**, se menționează la tema **2 titlul Figura muncitorului în literatura noastră**. Oare cea de a doua bibliografie nu va enumera aceleași cărți literare care oglindesc viața și faptele muncitorilor mineri, siderurgiști, petroliști etc.?

Deși, așa cum arătam la început, planul se distinge prin bogăția sa de titluri, totuși credem că unele din acestea prezentînd mai puțină importanță, puteau lipsi. În forma definitivă, proiectul Bibliotecii Centrale de Stat trebuie să fie completat cu o serie de lucrări. Astfel, socotim că este slab reprezentată tematica privind lupta împotriva misticismului, educarea comunistă a tinerei generații. Ni se pare de asemenea justă propunerea colectivului bibliotecii raionale din Lugoj de a se include bibliografii mai numeroase destinate micilor cititori, ca și propunerea bibliotecii regionale Suceava de a se întocmi bibliografii pentru cititorii începători.

Realizarea acțiunii întreprinsă de Biblioteca Centrală de Stat nu este de loc ușoară. Ducerea ei la bun sfîrșit necesită din partea Bibliotecii noastre centrale o legătură strînsă cu bibliotecile, un control și ajutor eficace pe teren. Efortul va trebui să fie mai mare din cauză că sîntem la început de an, fără ca proiectul să fie încă complet definitiv. Chiar dacă planul nu va fi îndeplinit întocmai, drumul bun pe care a pornit Biblioteca Centrală de Stat asigură premisele unei activități bibliografice bogate, permițînd ca pe viitor lipsurile pe care le constatăm astăzi să fie complet lichidate.

Un început promițător

În anii care s-au scurs de la înființare, bibliotecile regionale au izbutit să se afirme din plin ca instituții puternice de culturalizare a maselor. Creșterea continuă, de la an la an, a numărului de cititori cît și a cărților citite sînt dovezi grăitoare în acest sens.

Activitatea de bază a bibliotecilor regionale — munca metodică și bibliografică — a cunoscut de asemenea succese frumoase. Concursul recent încheiat al bibliotecilor de la sate, a stimulat inițiativa bibliografilor și metodiștilor de a da un ajutor cît mai eficace bibliotecilor din regiune. Aceasta s-a concretizat într-o activitate multilaterală, care s-a resfrînt în îmbunătățirea muncii cu cartea în întreaga țară.

Printre bibliotecile care au făcut pași rezezi în dezvoltarea activității metodice și bibliografice se află și biblioteca regională din Baia Mare. În ciuda unor dificultăți temporare, provocate de schema încă redusă a personalului, colectivul bibliotecii a reușit să înscrie în anul care a trecut o serie de realizări, în domeniul muncii metodice și bibliografice.

În primul rînd, ca urmare a unei cercetări minuțioase a situației de pe teren, activitatea metodică și bibliografică a început să aibe un caracter mai concret, strîns legat de nevoile și specificul bibliotecilor din regiune.

Astfel, ținînd seama de situația precară a cataloagelor unor biblioteci raionale, secția metodică și bibliografică a bibliotecii regionale, a elaborat o scrisoare metodică privind întocmirea catalogului alfabetic și sistematic. Conținînd explicații amănunțite atît asupra problemelor fiecăruia din aceste cataloage cît și a particularităților principale ale structurii lor, scrisoarea a avut ca efect îmbunătățirea conținutului cataloagelor în bibliotecile raionale.

Tot ca o consecință a constatărilor efectuate pe teren, este și scrisoarea metodică destinată bibliotecilor din regiune, avînd ca temă organizarea manifestărilor de masă. Deși binevenită, scrisoarea metodică are însă unele deficiențe, deoarece cuprinde uneori indicații prea sumare privind organizarea, de pildă, a expozițiilor de cărți, a panourilor ș. a.

Ședințele de lucru au fost și ele folosite ca un bun mijloc pentru îndrumarea bibliotecarilor în unele probleme locale. Astfel, în cadrul unei asemenea ședințe, biblioteca regională a prezentat referatul în legătură cu problemele bibliografiei pentru studiul regiunii. Referatul a scos în evidență activitatea pe care bibliotecarii trebuie să o ducă în această direcție și ajutorul pe care trebuie să-l acorde bibliotecii regionale în alcătuirea unei bibliografii cît mai bogate pentru studiul regiunii. Aplicînd îndrumările primite unele biblioteci raionale au început identificarea publicațiilor corespunzătoare, organizînd totodată cataloage și trimițînd bibliotecii regionale, așa cum a procedat biblioteca din Baia Mare, o serie de materiale legate de studiul regiunii.

O altă caracteristică a activității metodice și bibliografice, care trebuie reținută este actualitatea și orientarea ei spre problemele cele mai arzătoare ale muncii cu cartea.

Pentru a orienta de pildă pe bibliotecari asupra celor mai bune forme de muncă ce trebuie folosite în diferite perioade, biblioteca regională a întocmit și trimis din vreme scrișori metodice privind activitatea bibliotecilor atît în timpul campaniei lucrărilor agricole, cît și pe durata lunilor de iarnă. Scrisoarea metodică privitoare la perioada campaniei lucrărilor de primăvară este prea săracă în îndrumări. În schimb, celelalte două conțin îndrumări bogate și recomandări despre folosirea unor metode noi și eficace, menite a stîrni interesul țăranilor muncitori față de carte, și în special, pentru a duce prin intermediul cărții o susținută muncă de convingere a țăranimii muncitoare asupra superiorității agriculturii socialiste.

Tot în scopul orientării bibliotecarilor de la sate asupra publicațiilor ce trebuie populărizate pentru a ilustra avantajele gospodăriei

colective, biblioteca regională din Baia Mare a trimis pe teren lista bibliografică de recomandare: *Cartea în sprijinul transformării socialiste a agriculturii și răspîndirii cunoștințelor științifice*. Împărțită pe capitole: *Cărți ideologice-politice despre transformarea socialistă a agriculturii, Cărți pentru muncile agricole, Cărți pentru mecanizatori, Cărți pentru pomicultori și viticultori, etc.*, lista bibliografică cuprinde în general cărți judicios alese, reprezentative pentru fiecare temă. Sistematizarea cărților lasă însă de dorit, în cadrul unor capitole, neexistînd criteriul alfabetic sau al importanței.

Biblioteca regională din Baia Mare și-a îndreptat atenția și spre ajutorarea bibliotecilor sindicale. Pentru uzul acestora, s-au alcătuit liste bibliografice de recomandare destinate muncitorilor și maiștrilor din industria minieră, industria lemnului, strungarilor. Cercetarea listelor arată aceeași lipsă semnalată mai sus, deși materialul bine ales, sistematizarea e defectuoasă.

O bogată activitate bibliografică se desfășoară în cadrul bibliotecii regionale pentru îndrumarea lecturii cititorilor. În afara informațiilor date la cererea cititorilor, pe cele mai diverse teme, se întocmesc regulat liste de recomandare privind evenimente, comemorări, etc. De pildă, s-au întocmit liste bibliografice cu prilejul aniversării luptelor, ceteriștilor și petroliștilor din februarie 1933, 1 Mai, Ziua Forțelor Armate ale R.P.R. sau cu prilejul aniversărilor sau comemorărilor unor scriitori, etc. Bine primite de cititori, contribuind la o lectură mai temeinică pentru adîncirea semnificației evenimentului, comemorării sau aniversării respective, conținutul unora din listele de recomandare suferă prin omiterea unor lucrări valoroase. Așa de pildă, lista bibliografică legată de împlinirea a 25 de ani de la luptele din februarie 1933, nu amintește lucrarea tov. Chivu Stoica *Eroii cele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din 1933, Documente din istoria Partidului Comunist din România, etc.*

Conținutul unor liste bibliografice de recomandare suferă și printr-o adnotare superficială, așa cum se întîmplă cu lista consacrată *Zilei Forțelor Armate ale R.P.R.* și care

nu scoate în evidență totdeauna importanța și valoarea cărților indicate.

Biblioteca regională din Baia Mare a alcătuit și planuri de lectură. Printre acestea se numără și cel consacrat cunoașterii vieții minerilor, alcătuit cu prilejul Zilei Minerului. Literatura este bine aleasă, cuprinzînd, cu excepția lucrărilor lui Geo Bogza care lipsesc, cele mai reprezentative romane, nuvele, schițe care zugrăvesc viața de odinioară și de azi a minerilor din țara noastră și de peste hotare. Sistematizarea materialului, în loc să fie gradată, fie după temă (viața din trecut și apoi cea de azi) fie după accesibilitate, se rezumă doar la o enumerare de titluri, care nu vedește nici un criteriu.

Observația este valabilă și pentru planul cercului de citit nr. 1. O asemenea inițiativă ar fi trebuit să fie însă întărită prin urmărirea unei lecturi mai organizate. Așa cum se prezintă, valoarea planului de lectură este mult diminuată, deoarece se trece de la o lectură la alta, fără a exista continuitate.

Dintre celelalte lucrări alcătuite de secția metodică și bibliografică trebuie să relevăm *Indexul alfabetic al lucrărilor lui Mihail Sadoveanu*, lucrat cu multă migală și atenție și care se dovedește un instrument prețios în cunoașterea vastei opere a marelui nostru poet.

Activitatea secției metodice și bibliografice a bibliotecii regionale din Baia Mare, îmbrățișează și alcătuirea de bibliografii necesare întocmirii expozițiilor, organizării unor manifestări de masă, etc. Toate aceste bibliografii cum este cea necesară întocmirii conferinței *Să cunoaștem țările de democrație populară* (R. P. Bulgaria) sau organizării serii literare *Maxim Gorki* se disting prin conștiințiozitatea cu care sînt lucrate, permițînd organizarea unor manifestări de masă la un nivel ridicat.

Trecerea în revistă a activității bibliografice și metodice desfășurate de biblioteca regională din Baia Mare, denotă o muncă asiduă. Saltul făcut de la un an la altul, ne îndreptățește să credem că în curînd biblioteca regională din Baia Mare, se va număra printre bibliotecile regionale cu activitate nu numai multilaterală, dar și temeinică. Trebuie

însă ca colectivul bibliotecii să se străduiască de a antrena în jurul secției metodice și bibliografice un colectiv puternic, alcătuit din specialiști din cele mai diverse domenii care să sprijine această muncă.

Desfășurarea unei largi și susținute activități metodice și bibliografice necesită însă și un ajutor mai serios din partea secției regionale de învățămînt și cultură. Biblioteca regională întâmpină greutăți în difuzarea unor materiale metodice și bibliografice, deoarece

nu dispune de mijloace de multiplicare. Din această cauză unele scrisori metodice și materiale bibliografice sînt difuzate numai bibliotecilor raionale și în prea mică măsură celor de la sate. Cu mai multă bunăvoință, secția regională de învățămînt și cultură poate înălțura cu ușurință această greutate.

Pentru anul în curs, planul de muncă al bibliotecii regionale din Baia Mare prevede desfășurarea unei și mai susținute munci metodice și bibliografice.

Semicentenarul bibliotecii regionale Craiova

În luna decembrie 1958 s-au împlinit 50 de ani de la înființarea bibliotecii noastre. Organele locale de partid și de stat au hotărît ca această aniversare să fie sărbătorită prin manifestări culturale și artistice deosebite, menite să popularizeze acest eveniment de seamă din viața culturală a Craiovei.

Potrivit planului de măsuri, bibliotecii noastre i-a revenit sarcina de a organiza manifestări de masă cu cartea în diferite întreprinderi și instituții din oraș. Cu sprijinul secțiunii regionale de învățămînt și cultură, au fost mobilizați pentru reușita acestei acțiuni și bibliotecarii școlari. Ei au fost ajutați să organizeze, la școlile medii și elementare, recenzii, seri literare pe diferite teme, urmate de programe artistice.

Dintre cele mai reușite acțiuni inițiate, menționăm seara literară ținută la școala medie nr. 3 pe tema: *Viața și opera lui Alexandru Sahia* și la care și-a dat concursul întreg corpul didactic al școlii. Seara literară s-a încheiat cu un frumos program artistic, susținut de elevi.

În instituțiile și întreprinderile craiovene — colectivul bibliotecii noastre, ajutat de responsabilii culturali și bibliotecarii sindicali, a pregătit izbutite seri literare pe diferite teme.

Concomitent cu aceste acțiuni, colectivul bibliotecii regionale a organizat în localul bi-

bliotecii o bogată expoziție de cărți pe tema: *Cartea și sarcinile ei*.

Expoziția a fost întregită cu două hărți înfățișînd rețeaua bibliotecilor și unitățile socialist-cooperatiste, existente în regiunea Craiova.

O frumoasă inițiativă a avut biblioteca noastră prin întocmirea și editarea unui *Caiet festiv* pentru popularizarea realizărilor obținute în munca cu cartea. *Caietul* a publicat salutul trimis de Președintele Comitetului Executiv al Statului popular regional cu prilejul aniversării a 50 de ani de activitate a bibliotecii noastre. Urmează salaturile directorilor bibliotecii regionale Deva, Pitești și Timișoara, ale unor cititori ai bibliotecii, muncitori de la fabrica „Electroputere” și „Flamura Roșie” — mărturie vie a dragostei ce-o poartă cărții, ajutorului primit în munca lor de zi cu zi. Sînt arătate apoi — în paginile următoare — diferite aspecte din activitatea bibliotecii regionale și a bibliotecilor frunțate din satele regiunii Craiova. Fotografii și grafice completează *Caietul festiv*.

În toată perioada sărbătoririi semicentenarului bibliotecii, ziarul local „Înainte” și studioul regional de radio au popularizat acțiunile organizate, prin articole și emisiuni speciale.

Adunarea festivă din ziua de 29 decembrie, la Teatrul Național din Craiova, la care au participat invitați din țară și regiune, a încheiat seria festivităților. După cuvîntările reprezentanților organelor locale de partid și de Stat și ale delegaților, a urmat un bogat program artistic.

DAN SIMONESCU

Mihail Kogălniceanu a fost unul din cei mai vajnici luptători pentru înfăptuirea Unirii, la 1859. Cu 20 de ani înainte de Unire, la 1839 „am fost trimis la București — mărturisește el într-un discurs din 1883 — pentru ca să fac pregătirea Unirei politice prin o unire vamală și economică între ambele țări române“. În 1840, prin Dacia literară el a înfăptuit Unirea culturală. Chiar și în ajunul morții, Kogălniceanu s-a gândit într-un chip foarte semnificativ la Unire. În 19 iunie 1891 (el a murit a doua zi, la 20 iunie) pe patul de operație, la Paris, prevăzându-și moartea, își așterne într-o scrisoare ultimele dorințe testamentare. Totodată își exprimă pentru ultima dată și opinia despre patriotismul generației de la 1857 care a făurit Unirea.

Ideile progresiste și democratice s-au ivit la Mihail Kogălniceanu ca o urmare firească a legilor de dezvoltare a societății în acel moment istoric: apusul orînduirii feudale, a cărei exploatare nu mai putea fi îndurată de masele populare. Biblioteca personală a lui Mihail Kogălniceanu constituie un document de preț, pentru cercetătorii care vor să cunoască ce cărți a consultat Mihail Kogălniceanu, în sprijinul acestor idei. În acest articol ne propunem să schițăm cum și cînd s-a format biblioteca lui Kogălniceanu, cum a dispărut ea sub greutățile materiale în care s-a zbatut Kogălniceanu în condițiile de persecuție ale regimului feudal-reacționar.

Kogălniceanu a moștenit pasiunea cărților și a bibliotecii de la strămoșii lui. Unul dintre aceștia, Enache, care avea și

talent de scriitor, a cumpărat la 12 august 1761 de la un dascăl, pe cînd se afla la Țarigrad, un hronograf (un fel de istorie universală) și alte cărți. Pe la 1834 în ajunul plecării lui Kogălniceanu la studii în străinătate, biblioteca lui din Iași se compunea din câteva manuscrise de cronici, câteva manuscrise slavone și romine religioase, mai multe cărți literare franceze și numeroase caiete de teme și cursuri școlare în limbile romină și franceză, dintre care unele se păstrează pînă azi în Biblioteca Academiei R.P.R. (Fondul „Personalități: Arhiva Kogălniceanu“. Manuscrise școlare, 1—9). Fondul de manuscrise era rămas de la înaintașii Kogălniceanu, fondul școlar cuprindea cărți, dicționare și manuale, majoritatea procurate după recomandarea profesorilor francezi Victor Cuénin, Lincourt, Chefneux și Bogard. Acest prim fond al bibliotecii lui Kogălniceanu a servit pentru instruirea generală și educarea scriitorului nostru, a fratelui său Alecu și a surorilor lui Maria, Pulcheria (zisă și Profira) și Elencu (alți frați și surori, toți au fost 10, erau mici și au murit la vârste crude).

Din scrisorile trimise tatălui și surorilor sale la Iași, cerîndu-le să-i trimeată cărți necesare studiilor sale de istoria romînilor, știm cam ce cuprindea biblioteca lui prin anii 1834—1838: P. Maior, *Istoria pentru începutul romînilor în Dacia*, cronicile Moldovei scrise de Grigore Ureche, Miron Costin și Ion Neculce, *Hronicul vechimei Romano-Moldo-Vlahilor* de Dim. Cantemir, *Istoria despre marele Alexandru*

împărat (Alixăndria). Biblioteca românească de Zaharia Carcalechi, *Descrierea Moldovei* de Dim. Cantemir, colecții din revistele *Albina românească* și *Curierul românesc* ș.a. Intenționând să adincească și în străinătate studiile de istorie națională, Kogălniceanu mărturisește într-o scrisoare (8/20 ianuarie 1837) următoarele: „la purcedierea mea de la Iași, am luat cu mine multe litopisăți¹).

Cînd a plecat la studii, în august 1834, tînărul Kogălniceanu care se apropia de vîrsta de 17 ani, a lăsat biblioteca în ordine, înregistrată în liste, astfel că din străinătate cerea mereu să i se trimeată cărți, indicînd cu precizie titlurile și locul lor în bibliotecă. Așa, de pildă, într-o scrisoare din 19 decembrie 1835/4 ianuarie 1836/ (Kogălniceanu datează scrisorile sale scrise în străinătate după ambele stiiuri calendaristice) el scrie stăruitor: „cînd veți primi cărțile mele, aranjați-le bine în biblioteca mea și trimiteți-mi lista operelor“ ce avea în bibliotecă (M. Kogălniceanu, *Scrisori*, ed. cit., p. 150).

Acest prim fond din biblioteca lui Kogălniceanu a fost sporit în mod simțitor prin cumpărături masive, făcute în timpul studiilor și călătoriilor sale în străinătate. Astfel, cit timp a stat la Lunéville (Franța, noiembrie 1834 — 10 august 1835) el a cumpărat foarte multe cărți franceze care, prin conținutul lor, se adresau surorilor și fraților lui mai mici, lăsați la Iași. Ca dar de anul nou (1835) el le trimite 17 volume, potrivit cărțile cu vîrsta celor ce trebuia să le citească: *Scrisori către Sofia* (4 vol.), *Scrisori către Emil despre mitologie* (4 vol.), *Cartea florilor*, *Plăcerile copilăriei* (pentru surori), *Noul vocabular militar*²) (pentru Alecu, pe care-l considera, „și copil și militar“) ș.a. Kogălniceanu a urmărit și organizat în mod sistematic educarea și instruirea fraților și surorilor lui mai mici, trimițîndu-le prin

octombrie 1835 lucrări cu conținut din toate domeniile științifice și literar-beletristice. Iată numai cîteva titluri: *Muzeul familiilor*, *Magazin pitoresc*, *Magazin universal*, *Plimbările unui fluture și ale unei albine*, *Muzeul copiilor*, *Franța și literatura dramatică* (teatru), *Anuarul copiilor*, *Manuale*: de toaletă, de politeță, de biografii celebre, romanele istorice ale lui Walter Scott, lucrările doamnei Guizot, *Fra diavolo* (în limba germană) ș.a. (*Scrisori* p. 51 și 144).

În același timp se îmbogățea și biblioteca personală din Lunéville unde-și oprea volumele necesare studiilor lui de adîncire și perfecționare. În mai 1835, biblioteca lui din Lunéville avea 500 volume, majoritatea cărți de lectură generală, unele dintre ele din domeniul științelor naturii și știință popularizată: *Istoria progreselor în științele naturale*, colecția în 80 volume, legate și ilustrate cu peste 800 gravuri (planșe) colorate. (*Scrisori* p. 32). Cu plăcere făcea el planuri ca, la întoarcerea în Moldova, să adune surorile în jurul lui și iarna, la dogoarea focului din sobă, să le citească aceste cărți distractive și instructive (*ibidem*, p. 33).

Nevofa de a cumpăra cărți și de a citi se transformase la tînărul student Kogălniceanu într-o adevărată pasiune, care trecea adesea dincolo de posibilitățile lui materiale. Astfel, tatăl său nu-i trimitea atîti bani, cit ar fi vrut Kogălniceanu să cheltuiască pe cărți. La sfîrșitul unei scrisori din 1/13 iulie 1835, Kogălniceanu cere iertare tatălui său că a cheltuit prea mulți bani pe cărți (fragment nepublicat în ediția cit. a lui Haneș). Conflictele epistolare dintre fiu și tată pe tema aceasta se ivesc încă din perioada șederii lui Kogălniceanu în Franța, dar se înmulțesc și se agravează prin 1837—1838, pe cînd se afla la Berlin. El a intrat în legături cu mari librari din Paris, unde avea un cont deschis și, de aici, grija lui ca să plătească la timp comenzile de cărți și abonamentele la reviste. Cînd banii întîrziiau să vină de la Iași, Kogălniceanu se împrumuta de la profesori, pedagogi, pentru a-și onora datoriile la timp.

¹) M. Kogălniceanu, *Scrisori 1834—1849*. Ed. P. V. Haneș, București, 1913, p. 100.

²) Kogălniceanu scrie multe din scrisorile sale, inclusiv titlurile cărților trimise, în limba franceză. Reproduc pasajele numai în traducerea românească (D. S.).

Cărțile sînt grele și trimiterea lor din Franța pînă la Iași, în anii 1834—1835 era o problemă dificilă. Kogălniceanu, care ședea împreună cu fiii domnitorului Moldovei, Mihail Sturdza, rezolvă ușor problema: odată a trimis 17 volume prin „monsieur Richard“, bucătarul domnitorului, altă dată prin „monsieur Baptiste Foureaux“, directorul trupei franceze de teatru din Iași, iar restul le-a luat cu el la Berlin, unde și-a continuat studiile din august 1835 pînă în februarie 1838.

Sumele cheltuite pe cărți în această perioadă întrec cu mult pe cele din Franța; tatăl său, care nu prea înțelegea rostul cărților, în orice caz nu aproba această „rea risipă“, refuză a-i mai trimite bani citva timp. Zadarnic îi scria fiul din Berlin: „...cu acei bani îmi cumpăr cărți și cărțile nu sînt o răutate“ (ibidem, p. 118, scrisoare din 14/26 august 1837). Tatăl îi ceru promisiunea solemnă, iar Mihail i-o

dădu în scrisoarea din 10 februarie/29 martie 1838: „Ce îmi rămîne a face de acum înainte este de a nu mai cumpăra mai multe cărți; și îți jur, băbăcu, pe viul Dumnezeu, că de acum înainte nu voi mai face această nebulie“ (Scrisori, ed. cit., p. 136). Dreptatea era de partea lui Kogălniceanu care avea mare nevoie de cărți în acea vreme, pentru că tocmai pregătea pentru tipar marile sale lucrări: *Histoire de la Valachie, de la Moldovie et des Valaques transdanubiens* (Istoria Valahiei, a Moldovei și a romînilor de peste Dunăre), carte de 491 p., care a ieșit de sub teascurile tiparului în septembrie 1837, la Berlin. În ianuarie același an o revistă germană îi publicase studiul său, scris în nemțește, *Limba și literatura romînească sau valahă* și tot în 1837 a apărut la Berlin al treilea său studiu scris în franțuzește *Schiță despre istoria, moravurile și limba țiganilor*. Or, pentru pregătirea acestor opere istorice i-au trebuit numeroase cărți documentare care se găseau greu și erau foarte scumpe. Totuși, buna pregătire profesională a lui Kogălniceanu, orientată de marii istorici și profesori germani, ca Leopold Ranke, a știut să se

lecteze cele mai bune opere și izvoare istorice privitoare și la vechea istorie a romînilor. În această perioadă și-a îmbogățit el biblioteca cu opere fundamentale ca (titlurile le dau în traducere romînă): Engel: *Istoria Moldovei și a Valahiei* (2 vol., 1804) și *Istoria Ungariei* (5 vol. 1814), Hammer, *Istoria imperiului otoman* (4 vol., 1834), cronicile latine despre istoria Ungariei și Transilvaniei, ale lui Bonfințius (ed. 1771), Istvánffy (ed. 1724), S. Kátona (37 vol. ed. 1779—1806); Gebhardi, *Istoria Valahiei și a Moldovei* (1782), Paul de Alep, *Călătoriile în Țara Romînească și Moldova* (sec. XVII), Guazzo, *Plăcute dialoguri* (1604), gramaticile limbii romine de Clemens, Molnar și Iordache Golescu (sec. XIX), lucrările lui Nicolae Reusner referitoare la Istoria turcilor (1603), L. Ranke, *Revoluția sîrbă* (1829), Volney, *Ruinele, Fénelon, Telemac și Dialogul morților* etc.

În perioada studiilor la Berlin, el își îmbogățește fondul manuscriselor de cronici munțene și moldovene, trimițînd bani, vărului său Constantin, ca să-i cumpere de la preoți și călugări din țară cronici verificate: *Cronica uciderii lui Grigore Ghica, Cronica cuceririi Hotinului* ș.a. (Scrisori, ed. cit., p. 165 și fragment omis în ed. citată). Biblioteca lui din Iași, cît și cea de la Berlin aveau și note omagiale de cîntece moldovenești, de „cîntece populare moldave“ culese și publicate la Institutul Albinei de muzicantul rus Roczinsky; avea stampe și gravuri istorice inspirate din trecutul Moldovei, culegeri de poezii populare ș.a. Circulația cărților de la Iași-Berlin și de la Berlin-Iași se făcea ușor prin intermediul negustorilor care veneau cu marfă la tîrgurile din Leipzig.

Kogălniceanu a folosit activ și creator fondurile bibliotecii sale: a citit mult, a conșpectat cărțile citite, reproducînd pasaje din ele în cele trei opere tipărite în 1837, la Berlin. A publicat între 1845—1852, trei volume din cronicile Moldovei. În revista lui *Alăuta romînească* (1838) a prelucrat și localizat multe schițe de moravuri, realist-critice și satirice, citite prin

reviste și almanahuri franceze, la care se abonase în timpul șederii la Lunéville (Protée, France littéraire, Journal des Débats, Maison rustique, etc.)

Venit în țară, Kogălniceanu întreprinde câteva acțiuni productive: sporirea inventarului la moșia Hilița, conducerea unei edituri cu tipografie proprie, lansarea în viața politică. Aceste întreprinderi nu i-au produs nici măcar sumele mari de bani ce le investise la pornirea lor. De altă parte, acțiunile progresiste și democratice ale lui Kogălniceanu atrag ura de moarte a fostului lui protector în timpul studiilor, domnitorul Mihail Sturdza. Acesta îl arestează în noiembrie 1844 și-l închide în chiliile igrasioase ale mănăstirii Rîșca, unde se îmbolnăvește grav de reumatism și de piept. Fiul cere bani tatălui pentru căutarea sănătății, dar acesta refuză să-i dea ajutor. Ocîrmuirea îi interzice și practica avocaturii, din care putea să câștige cele necesare traiului zilnic. În aceste grele condiții, Kogălniceanu este nevoit să-și vîndă biblioteca lui la începutul anului 1845. Epitropia învățămîntului public a cumpărat-o, iar în decembrie 1845 biblioteca intră în componența Bibliotecii Academiei Mihăilene. „Biblioteca centrală „M. Eminescu“ a Universității din Iași păstrează pînă azi cărți și manuscrise ca „ex libris“ din biblioteca lui M. Kogălniceanu. La vînzarea ei, Epitropia a fixat prețul de cumpărare, în timp ce Kogălniceanu scria

să se dea un preț „cît va fi de mic cu puțință“ și adăuga regretele lui profunde, că starea sănătății îl împiedică „a hărăzi această bibliotecă și fără vreo remunerație“. Dar despre acest moment din istoria bibliotecii lui M. Kogălniceanu, eu voi înceta de a scrie, pentru că el este cunoscut³⁾.

Biblioteca lui M. Kogălniceanu a fost la romîni prima bibliotecă laică bine organizată și dotată sistematic cu cărți necesare studiului istoriei și limbii naționale. Ea a fost creată cu inteligență, din economii, din sacrificiile plăcerilor vieții zilnice, dar și cu o nemăsurată iubire de țară și de poporul asuprit. El a scris prin 1840 următoarele cuvinte despre bibliotecile boierești din vremea lui: „Mulți au biblioteci de două-trei mii de tomuri, dar într-însele nu se găsește măcar o carte scrisă în limba patriei“.

A fost o bibliotecă vie, care a oferit cititorilor ei, în primul rînd lui Mihail Kogălniceanu, pagini de gîndire socială nouă, progresistă și democrată.

3) N. Cartoian, Mihail Kogălniceanu la Paris în 1846, extras din Flamura, (Craiova), 1925, 12 p. I. Mirea, Cîntec istoric romînesc știa M. Kogălniceanu, în Curier Ieșean, I(1941), nr. 7-9, p. 115-124 (la p. 122-124 se publică lista cărților vîndute de Kogălniceanu, în 1845). După această dată Kogălniceanu și-a refăcut biblioteca, dar despre noua lui bibliotecă nu este material documentar nici chiar pentru un articol sumar. Se pare că o altă pasiune, aceea a colecționării de tablouri rare, vechi și scumpe îi stăpînea acum ființa lui.

In cinstea CONGRESULUI AL XXI-LEA AL P.C.U.S

Poporul sovietic întâmpină cu noi succese în muncă cel de-al XXI-lea congres al P.C.U.S., care indică un program măreț de dezvoltare a U.R.S.S.-ului pe drumul comunismului. Muncitorii, colhoznicii și intelectualitatea studiază cu multă atenție materialele despre dezvoltarea economiei și a culturii în U.R.S.S.

Bibliotecile se pregătesc de asemenea să întâmpine cu cinste acest eveniment îndeplinind sarcinile puse de congresul XX și anume de a deveni ajutoare ale organizațiilor de partid în activitatea cultural-educativă și în educarea comunistă a poporului. Bibliotecile țin o legătură mai strânsă cu organizațiile de partid, sindicale, comsomoliste și sînt mai legate de problemele vieții. Ele pătrund mai adînc și cunosc mai bine sarcinile raionului, orașului, regiunii, popularizează mai activ și ajută la îndeplinirea sarcinilor economice, contribuind la ridicarea conștiinței comuniste a oamenilor sovietici, la formarea unei concepții materialiste și a unor înalte calități morale.

În cinstea congresului, bibliotecile difuzează cifrele de control ale dezvoltării economiei U.R.S.S.-ului pe anii 1959—1965, precum și materialele congresului.

Cu ajutorul cărților, a ziarelor și revistelor, mulți bibliotecari arată succesele grandioase dobîndite de oamenii sovietici sub conducerea partidului; o atenție deosebită se acordă popularizării cărților închinată muncii eroice a muncitorilor, colhoznicilor și a intelectualității, experienței inovatorilor în industrie și agricultură.

Pentru recomandarea acestor materiale bibliotecile folosesc diferite forme și metode de activitate.

Biblioteca de Stat „V. I. Lenin“ a întocmit o scrisoare metodică despre munca bibliotecilor de masă în întâmpinarea congresului și o listă de recomandare pe tema: **În întâmpinarea Congresului XXI-lea al P.C.U.S.** precum și un indice de recomandare cuprinzînd cărți de literatură cu titlul **Eroismul zilelor noastre**, care au fost trimise bibliotecilor regionale, ținutale și republicane. Pentru bibliotecile sătești și orașenești ea întocmește planul unei expoziții de cărți cu titlul **În întâmpinarea Congresului XXI-lea al P.C.U.S.** Biblioteca „V. I. Lenin“ ajută biblioteca regională din Tula în vederea descrierii experienței activității bibliotecii în cinstea congresului. De asemenea, se studiază și experiența bibliotecilor sătești din raionul Mihailov. Experiența activității bibliotecii din Tula va fi descrisă și trimisă ca material metodic pentru bibliotecile regionale, de ținut, ținutale și republicane, iar experiența bibliotecii din Mihailov pentru bibliotecile sătești. Biblioteca „V. I. Lenin“ a editat de asemenea o culegere de materiale metodice despre popularizarea Hotărîrilor Congresului al XXI-lea. În sălile de lectură se vor întocmi fișiere tematice asupra celor mai importante probleme care vor fi puse de congres.

Tot în cinstea congresului, biblioteca patronează bibliotecile celor mai mari construcții din Siberia Orientală, trimițînd unele lucrări de care au nevoie aceste biblioteci și acordîndu-le un ajutor metodic și bibliografic.

Biblioteca publică de stat „Salticov-Scedrin“ a introdus în cataloagele și fișierele ei rubrici speciale pentru scoaterea în evidență a literaturii închinată congresului, dezbaterilor și hotărîrilor lui. Pentru con-

sfătuirii cu cititorii se organizează expuneri asupra acestor cărți, iar în sălile de lectură au fost amenajate fișiere tematice care cuprind cărțile editate pentru congres. Biblioteca a întocmit și multiplicat 2 liste de recomandare pe teme: Despre succesele în muncă ale poporului sovietic și Despre unitatea mișcării internaționale comuniste. Ea a editat de asemenea o listă bibliografică U.R.S.S., țara cu cultura cea mai înaintată.

★

În sala de lectură a bibliotecii centrale orașenești din Leningrad „V. V. Maikovski” s-au amenajat expoziții de cărți închinat Congresului XXI-lea. Pentru bibliotecarii din oraș și cititori s-a organizat un ciclu de conferințe despre industria, economia și cultura U.R.S.S.-ului. S-au luat de asemenea, o serie de măsuri pentru îmbunătățirea întregii activități organizatorice și metode a bibliotecilor și pentru o mai bună difuzare a cărții.

În zilele pregătirii Congresului, biblioteca centrală orașenească publică „N. A. Nekrasov” din Moscova acordă o atenție deosebită popularizării lucrărilor lui Lenin. În acest scop, bibliotecarii le studiază multă atenție.

Secția bibliografică ține evidența articolelor din ziare și reviste, precum și a lucrărilor închinat Congresului. Aceste materiale sînt clasate în trei rubrici: „În întîmpinarea Congresului”, „Intrecerea socialistă în cinstea Congresului” și Moscova și regiunea Moscovei în cinstea Congresului”.

De asemenea se pregătesc materiale care îndrumază pe cititori despre cărțile noi pe teme Materialismul istoric și dialectic, Economia politică, Ateism și Religie. Sistematizarea cărților în indicatoarele respective corespunde programei de învățămînt de partid. Indicatorul Puterea economică locală conține cărți și articole din reviste despre economia raionului Moscova și perspectivele lui de dezvoltare. Pentru a contribui la rezolvarea unei probleme actuale și anume legătura dintre școală și

viață, s-a editat un indicator de recomandare **Învățămîntul politehnic în școala sovietică în etapa actuală**. Luînd în considerație importanța sindicatelor în construcția socialistă s-a întocmit un indicator bibliografic **În ajutorul activului sindical**. În fiecare 2 săptămîni se țin expuneri asupra noilor cărți închinat Congresului XXI-lea.

Se amenajează expoziții cu cele mai bune cărți politice, literare, care arată realizările și viața sovietică. Și la secția de împrumut sînt deservite în mod diferențiat diferite grupe de cititori, se folosesc pe o cale mai largă planurile de lectură și expunerile asupra cărților noi apărute. În zilele de pregătire a congresului sînt studiate cu mai mult interes operele lui V. I. Lenin și teoria marxist-leninistă. Un loc deosebit în activitatea bibliotecilor îl ocupă difuzarea cărților despre partidul comunist, hotărîrile C.C. al P.C.U.S. și ale guvernului sovietic, apărute după congresul XX și avînd drept scop dezvoltarea economiei și a culturii țării.

★

Lucrătorii bibliotecii regionale „A. I. Herzen” din Kirov, popularizează literatura închinat Congresului. Ei au pregătît o expoziție de cărți cu titlul **În întîmpinarea celui de al XXI-lea Congres al P.C.U.S.** Expoziția este formată din cîteva secții. În centru sînt expuse materialele și cărțile care vorbesc despre succesele economiei U.R.S.S.-ului. În afară de acestea sînt expuse broșurile și articolele despre ridicarea nivelului material și cultural al poporului. Deosebit de cercetate sînt cărțile despre regiunea Kirov, tipărite de editurile locale.

Secțiunea Vom întîmpina cu cinste cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S. cuprinde cărți despre succesele oamenilor sovietici obținute în cinstea congresului.

Expoziția este în permanență completată cu cărți noi. Ele sînt mult căutate de cititori. În vestibulul bibliotecii, unde se află expoziția, se opresc activiști de partid și din alte organizații, ingineri, muncitori, funcționari și studenți. Fiecare găsește pentru el cartea necesară.

Expoziția a fost vizitată de asemenea de către lucrătorii bibliotecilor raionale, care le-a împărtășit experiența întocmirii expoziției. Biblioteca a organizat de asemenea expuneri pentru cititorul de masă. Acestea sînt publicate în ziarele locale și prin radio.

*

Pentru a aduce la cunoștința cititorilor lucrările lui V. I. Lenin, biblioteca regională „A. S. Pușkin” din Magadan a hotărît să organizeze în întreprinderi lectura lor în colectiv. Aci se găsește în permanență un bogat auditoriu.

Pentru lectură au fost alese cărțile recomandate de către biblioteca de stat „V. I. Lenin”. Lectura se organizează în ajunul zilelor de sărbători. Ea durează cu aproximație o oră și se face din operele lui V. I. Lenin sau din amintirile contemporanilor. Se citesc de asemenea fragmente din operele literare respective. Astfel, la lectura pe tema **Revoluția din Octombrie în Orientul îndepărtat** s-a citit din lucrările lui V. I. Lenin: **Directivele Sovietului din Vladivostok**, vol. 27, **Scrisoarea muncitorilor din Petrograd despre ajutorul frontului din Orient**, vol. 29, **Toate forțele la luptă cu Denikin** vol. 29, etc. În afara de acestea, participanții au ascultat de asemenea amintirile acelor care au participat la revoluție, adunate în diferite culegeri.

Pentru a mări interesul participanților s-au organizat mici convorbiri despre evenimentele din acel timp despre care se vorbește în carte; s-au adus de asemenea materiale vizuale și s-au organizat expoziții de cărți. În același scop cititorii comandă cărțile care-i interesează pentru a fi citite data viitoare.

Rezultatul acestor lecturi au întrecut așteptările. În acele întreprinderi unde ele se țin, vin permanent cititori noi. Aceștia au citit multe lucrări ale lui V. I. Lenin care nu fuseseră citite în colectiv. Să luăm de pildă fișa tînărului lăcătuș Mihail Romanov. Aci figurează: **Sarcinile Uniunii Tineretului**, **Ce este Puterea Sovietică**, **Despre tineret**. În afară de acestea, el a citit într-un timp scurt și alte cărți despre Lenin, precum și memorii.

Pot fi aduse multe exemple de acest fel. Aceasta dovedește că lecturile sînt complet accesibile cititorului de rînd. Interesul față de viața și activitatea făuritorului statului sovietic și a Partidului Comunist este foarte mare. Multe cărți de amintiri, povestiri și piese închinată lui sînt cerute continuu.

Sărbătorirea zilei de naștere a lui Vladimir Ilici ca o „Zi a cărții leniniste”, a fost organizată împreună cu Centrul regional de difuzare a cărții. În bibliotecă și librărie au fost amenajate expoziții pe teme: **Lenin e cu noi**, **Lenin rămîne veșnic viu**. Aici ca și la consfătuirea orășenească a activului comsomolist s-au făcut expuneri bibliografice. S-au ales 5—7 cărți care cuprindeau o culegere a operelor lui V. I. Lenin, cărți despre Lenin, precum și cărți literare în care e redat chipul lui Lenin. În ziua cărții leniniste 42 de comsomoliști au mers din casă în casă ca să vîndă aceste cărți. La bibliotecă și librărie au venit secretarii comitetului orășenesc al Partidului și Comsomolului, propagandiști și scriitori. Ei au recomandat cititorilor și vizitatorilor operele lui Lenin și despre Lenin. În ziua aceea au fost vîndute 225 cărți ale lui V. I. Lenin, mai mult de 1100 cărți despre el și împrumutate 50 de opere ale lui Ilici și 130 despre el.

*

Ca și toți oamenii muncii din țară și bibliotecarii din Riazan se pregătesc în întîmpinarea Congresului. În bibliotecile regiunii au avut loc adunări închinată Congresului. Cititorii au analizat cu multă seriozitate succesele și lipsurile lor. Ei au arătat ce-i împiedecă în muncă, calea pentru înlăturarea lipsurilor și pentru îmbunătățirea deservirii muncitorilor de la orașe și sate.

Angajamentele bibliotecarilor din Riazan au un caracter concret.

În cinstea Congresului ei și-au propus să organizeze în fiecare bibliotecă popularizarea cărților despre Partid, Lenin precum și a cărții social-politice. O atenție și

mai mare va fi acordată recomandării cărților de știință, celor tehnice, agricole și în special celor despre creșterea animalelor. În cinstea Congresului 50 de biblioteci sătești vor fi amenajate cu grădini.

Bibliotecarii și-au propus să aducă cartea în fiecare casă, la fiecare familie de muncitor și funcționar. Pentru atingerea acestui scop se vor organiza 1000 de biblioteci mobile și filiale. Iată de pildă angajamentele luate de către bibliotecarii din raionul Spask: fiecare bibliotecă să aibă în medie 500 de cititori și 10.000 de împrumuturi; la fiecare bibliotecă să se încheie întocmirea catalogului sistematic; fiecare bibliotecă să organizeze câte 3 seri literare pe teme: În întâmpinarea celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S., Slavă Marei lui Octombrie și Constituția Țării Socialismului precum și 2 consfătuiri cu cititorii despre mărirea producției la hectar și a lactelui.

Multe biblioteci organizează consfătuiri cu cititorii și seri închinare cărții. Biblioteca raională din Ribakov a organizat împreună cu casa de cultură o seară cu tema **Să aruncăm o privire în anul 1965**. La această seară s-a vorbit despre felul cum va fi raionul peste 7 ani. O hartă mare a raionului, care conținea diferite semne și avînd titlul **Raionul nostru de la Congresul XX la Congresul XXI și Anul 1965**, povestea prin cifre mărețele schimbări care vor avea loc în economia și cultura raionului. În holul casei de cultură era amenajat un stand cu titlul **Darurile noastre aduse Congresului**, închinat faptelor mărețe ale frunțașilor, colhoznici și muncitori. Cu mult interes au fost cercetate fotografiile care arătau construcțiile noi de case, instituții culturale, întreprinderi, efectuate în ultimii ani.

Atenția tuturor a fost oprită asupra albumului pe coperta căreia scria: „**Cum vreau să văd raionul meu în 1965**”. Aci putea să scrie fiecare. În el au fost înscrise multe propuneri interesante care au fost predate comitetului raional care le-a cercetat cu interes.

La această seară au luat cuvîntul responsabilul secției culturale raionale, secretarul comitetului raional de partid, un președinte de colhoz și bibliotecarul sătesc.

În amintirea locuitorilor satului Saoks rămîne vie seara tematică: **Colhozul nostru de la Congresul XX-lea la Congresul XXI-lea**. Colhoznicii sînt mîndri de succesele obținute. Veniturile colhoznicilor au crescut în 2 ani cu un milion de ruble. A crescut de asemenea, productivitatea vitelor și numărul lor. Venitul colhoznicilor, buna lor stare și nivelul lor cultural au crescut mult. În acest timp din 436 de familii,

166 s-au construit case noi. S-a construit o școală și bibliotecă. Despre toate acestea și multe altele s-a vorbit, atît în gazeta de perete luminată, precum și în convorbirile avute cu participanții. Asemenea seri se organizează în majoritatea raioanelor. Dar cel mai important eveniment în viața culturală a regiunii este ștafeta care va trece prin toate centrele populate.

Ștafeta va face bilanțul succeselor obținute în cadrul concursului instituțiilor culturale. Ștafeta este cu atît mai importantă cu cît ea va fi predată din raion în raion de către secretarii comitetelor raionale de partid și președinții comitetelor executive. La sfîrșit va avea loc o serbare culturală la regiune unde vor fi sărbătoriți și decorați cei mai buni dintre activiștii culturali. Ei vor primi titlul de „Cea mai bună bibliotecă din regiune”, iar raionul învingător va primi steagul roșu al Sovietului regional.

Mai multă atenție față de bibliotecile școlare

Bibliotecile pentru copii existente azi în toate regiunile și raioanele noastre sînt o dovadă a grijii partidului și guvernului pentru educarea tinerii generații. La numărul cititorilor copii și tineri din aceste biblioteci se adaugă mii de cititori de la bibliotecile populare, orășenești și de la sate.

Cifrele privitoare la cititorii copii și tineri din bibliotecile noastre, ne arată că există o cerere crescîndă pentru carte. Cu toate acestea, nu putem afirma că educarea copiilor și îndrumarea lecturii lor sînt pe deplin asigurate.

Printre alte lipsuri care trebuie remediate (tematica cărților, organizarea manifestărilor de masă), este și slaba activitate a bibliotecilor școlare.

Bibliotecile școlare fac legătura dintre procesul de învățămînt și lectura individuală, obișnuiesc pe copii cu o muncă independentă. Ele au posibilitatea să urmeze rească și să cunoască mai îndeaproape aptitudinile fiecărui elev și să îmbine lectura extrașcolară cu cunoștințele și nevoile lui. Experiența a dovedit că buna deservire a cititorilor copii, poate fi asigurată numai printr-o colaborare rodnică între bibliotecile pentru copii și bibliotecile școlare.

Pornind de la aceste considerente Ministerul Învățămîntului și Culturii a căutat în ultimul timp să contribuie la o mai bună organizare a bibliotecilor școlare prin elaborarea unui regulament nou care prevede norme de organizare și funcționare, instrucțiuni pentru aprovizionarea cu cărți, dotarea cu material corespunzător unei bune activități, o severă selecționare a cadrelor de bibliotecari, precum și antrenarea corpului didactic în această muncă.

Pentru satisfacerea acestor nevoi, Ministerul Învățămîntului și Culturii a elaborat un plan de măsuri care a fost trimis sec-

țiilor de învățămînt și cultură din țară și care pune pe primul plan o serie de măsuri pentru a crea un nou impuls în viața bibliotecilor școlare.

Care sînt, în fond, principalele probleme ce ar trebui rezolvate, în primul rînd, pentru a crea bibliotecilor școlare condiții optime de funcționare?

Cercetările efectuate recent pe teren au constatat că nu peste tot s-a dat atenția cuvenită condițiilor materiale pe care trebuie să le satisfacă aceste biblioteci, cum ar fi cele privitoare la un local corespunzător, mobilier și alcătuirea unui fond de cărți legat de profilul respectiv al școlii, fără de care nici nu se poate vorbi despre o activitate eficace în rîndul elevilor cititori.

Este adevărat că la unele școli unde conducerea și corpul didactic s-au preocupat de aproape să imprime bibliotecii un caracter de auxiliar principal al procesului de învățămînt, s-au înregistrat o serie de realizări pozitive. Așa, de pildă, la școala medie nr. IV din București, biblioteca a fost înzestrată cu o excelentă sală de lectură. Ea dispune și de un depozit spațios pentru cărți, astfel că orice cerere formulată de un elev poate fi satisfăcută în timpul cel mai scurt.

Totuși, în multe alte părți bibliotecile școlare nu dispun de spațiu suficient și se cunosc cazuri în care biblioteci instalate în încăperi special amenajate au fost evacuate și dezorganizate, așa cum s-a întîmplat în București la școlile medii nr. 24, 13, 4, 5, 10, 12 etc., precum și la unele școli din regiunile Pitești, Cluj și altele. Lipsuri grave se remarcă la unele școli și în ceea ce privește mobilierul. Lipsesc rafturi, mese de lectură, fișiere pentru cataloage etc., ceea ce are drept consecință o stagnare condamabilă a muncii cu cartea

în școală, biblioteca fiind constrinsă la un rol cu totul șters în viața școlii.

O altă condiție importantă, căreia trebuie să i se dea cea mai mare atențiune este componența fondului de cărți în conformitate cu problemele învățămîntului. Unele biblioteci se orientează în mod just în această problemă, pe cînd la altele se constată că lipsesc tocmai acele cărți care sînt recomandate de programele școlare. Acesta este, între altele, cazul școlii de 7 ani din Berești, regiunea Galați, care din 27 titluri recomandate de profesori la cl. V — nu are decît cinci, iar la școala din Ivesți, aceeași regiune, din totalul de 166 titluri recomandate elevilor la începutul anului în completarea procesului de învățămînt, biblioteca abia și-a putut procura 34.

În schimb asistăm la celălalt aspect în care rafturile bibliotecilor școlare sînt ocupate de cărți fără legătură cu problemele școlii și care ar putea foarte ușor să fie schimbate cu alte biblioteci, dacă ar exista preocupare pentru această metodă intrată de mult în practica celorlalte biblioteci de la noi.

De bună seamă că acest neajuns provine de la modul îngust cum se planifică repartizarea sumelor destinate bibliotecilor școlare. Cei ce-au analizat situația pe teren s-au lovit de contraste regretabile. Școala medie nr. 22 din București are un buget de 24.000 lei — 12.000 lei bugetar și cealaltă jumătate extrabugetar — cu care poate face față în condiții mulțumitoare problemei completării bibliotecii cu cărțile necesare elevilor. La alte școli însă, cu aceeași populație școlară, aceste sume se limitează abia la cîteva mii de lei. În acest caz, planificarea nerațională, are drept consecință că, în loc să se cumpere mai întii cărți, se rezolvă alte probleme ale bibliotecii, ca de pildă, în regiunea Timișoara unde sumele restrînse date bibliotecilor, au fost epuizate pentru abonamente la publicații.

Situația ca atare se datorește și faptului că completarea este lăsată uneori pe seama organelor administrative ale școlii care urmărind doar consumarea sumelor alocate în acest scop, cumpără cărți la întîmplare

nefiind la curent nici cu aparițiile la zi, nici cu cerințele programului didactic. Așa se explică faptul, între altele, că pentru școala elementară nr. 2 cu limba de predare maghiară din Timișoara, secția de învățămînt a achiziționat lucrările *Antibioticele* de Greceanu, *Rolul sistemului nervos* de dr. Giurgea, volumul IV din romanul *Mizerabilii* de V. Hugo, volumul II din *Opere* de Marx, Twain în două exemplare și altele, în timp ce biblioteca nu dispune de operele lui Ady Endre, Jozsef Attila, etc.

Consecințe nefaste are, desigur indiferența cu care secțiile de învățămînt și cultură apreciază sarcinile actuale ale bibliotecilor școlare aflate sub controlul și îndrumarea lor directă. Este de ajuns să urmărим sumele alocate unor biblioteci școlare ca să ne dăm seama că, din păcate, mai persistă o mentalitate înapoiată în ceea ce privește rolul cărților de lectură pentru elevi. Ce alte concluzii se pot trage din faptul că, în timp ce la școala pedagogică de educatoare prevederile bugetare pentru bibliotecă se urcă la 20 lei de cap de elev, la alte școli — numim în special școala medie nr. 7 — suma repartizată pentru cărți este mult prea mică spre a putea acoperi nevoile curente de cărți?

Fără îndoială că această situație are repercusiuni negative asupra activității bibliotecilor. Într-adevăr, neavînd fonduri nu mai pot încheia contracte cu colecturile, urmînd să se aprovizioneze la întîmplare, dacă acest lucru mai este posibil cu sumele minime de care mai dispun.

Foarte important pentru buna activitate a bibliotecilor școlare este ajutorul permanent și direct al corpului didactic, pentru difuzarea celor mai bune cărți printre elevi. Un asemenea exemplu ne oferă școala medie „Gh. Lazăr“ din București, unde profesorii au întocmit liste de cărți pe baza programei fiecărei clase, liste care au fost recomandate elevilor spre a fi cercetate și în timpul vacanței.

Din păcate asemenea exemple sînt încă prea puține. Una din cauze se datorește slabei pregătiri a cadrelor de bibliotecari, ușurinței cu care unele conducători de școli

incadrează în munca de bibliotecari elemente insuficient pregătite, sau faptului că bibliotecarii sînt rupți de bibliotecă și puși să facă diferite alte munci administrative, rămînîndu-le prea puțin timp pentru sarcinile concrete ale bibliotecii, așa cum se întîmplă la bibliotecile școlilor nr. 24 și 17 din București.

Trebuie amintit că activitatea bibliotecii școlare, depinde nu numai de bibliotecar, dar și de atitudinea consiliului pedagogic și a membrilor corpului didactic. „Problema bibliotecilor școlare — a spus N. K. Krupskaja — are, fără îndoială, o legătură directă cu îmbunătățirea procesului de învățămînt. Lectura copiilor este o problemă pe care pedagogul nu o poate neglija“. În acest sens este necesar ca fiecare profesor să se ocupe cu răspundere de îndrumarea lecturii elevilor —, bineînțeles, fără să transform această muncă într-o obligație sau să continue prin aceasta munca profesională a învățămîntului. Profesorii sînt cei mai în măsură să recomande tîneretului cărțile cele mai bune și să-i ajute, ca prin astfel de lecturi, să-și compelteze cunoștințele acumulate în clasă.

Merită să fie relevată activitatea profesorilor de la școala medie nr. 22 din Căpâlneni, care și-au deprins elevii să folosească fișe în legătură cu materialele ce au de studiat. Aceasta îi ajută nu numai să-și lărgescă cunoștințele, dar le deschide

totodată gustul pentru studiul metodic în general.

Față de situația constatată, Ministerul Învățămîntului și Culturii a întocmit un plan de măsuri, care între altele, prevede ca pînă la data de 15 februarie 1959 să se facă o analiză a activității tuturor bibliotecilor școlare încadrate cu bibliotecari salariați, ca pe această bază să se poată lua măsuri concrete pentru îmbunătățirea activității lor. Planul de măsuri prevede de asemenea, ca secțiile de învățămînt și cultură să supravegheze ca în cadrul consiliilor pedagogice să se dezbată periodic problemele în legătură cu felul cum cadrele didactice sprijină activitatea bibliotecilor, cum urmăresc lectura elevilor și aportul pe care biblioteca îl aduce în desfășurarea procesului instructiv-educativ.

Dar cea mai mare lipsă care trebuie imediat remediată, este aceea a unei juste și rîndnice aprovizionări a bibliotecilor școlare. Secțiile trebuie să urmărească în permanență ca sumele alocate bugetar să fie cheluite în conformitate cu normativele stabilite de Minister. În ce privește asigurarea unei componente a fondului de cărți pe baza problemelor învățămîntului respectiv, se recomandă formarea unor colective în care să intre inspectori, metodiști, directorii ai bibliotecilor regionale, profesori și bibliotecari, a căror sarcină va fi să studieze nevoile de cărți ale școalei și să avizeze precomezile pentru biblioteca școlară.

Educarea patriotică a TINERETULUI

La fabrica de hîrtie „Steaua Roșie” din Bacău lucrează mulți tineri, dornici de a-și îmbogăți cultura, de a-și ridica necontenit nivelul politic și ideologic. O bună parte dintre ei, cum sînt Călin Octav, Damian Elena, Lucian Petre, Elena și Mihai Vizitiu și alții, au crescut în fabrică, au învățat la școala medie tehnică a întreprinderii, iar azi sînt muncitori sau tehnicieni cu o bună calificare profesională.

De aproape 7 ani de cînd este bibliotecara clubului fabricii, tovarășa Elena Sofian a reușit să cunoască pe toți acești tineri, să le afle gusturile și preferințele pentru lectură, centrul atenției sale fiind de a ajuta pe fiecare să îndrăgească cartea, să găsească în ea un prieten și sfătuitor permanent. Totodată biblioteca și-a propus să desfășoare o susținută muncă pentru educarea comunistă, patriotică a tinerilor din fabrică cu ajutorul cărții, de a dezvolta în ei atitudinea socialistă față de muncă, dragostea față de patrie și popor, față de partidul și guvernul țării.

În acest scop, bibliotecara folosește cele mai diferite forme ale muncii cu cartea, organizînd cu regularitate manifestări de masă ca recenzii, seri literare pe diferite teme, concursuri literare gen „Drumeții veseli”, seri de satiră și umor, seri de ghicitori literare etc.

În sprijinirea acestei activități, au fost asigurate condiții bune pentru desfășurarea muncii bibliotecii — local spațios înzestrat cu mobilierul necesar, fond de cărți de peste 14.500 volume, cuprinzînd cele mai reprezentative lucrări politico-sociale, opere literare, științifice, tehnice. Astfel, biblioteca clubului a devenit un loc atractiv pentru tineret, care, în timpul liber, vine să citească cu plăcere

cărți, ziare și reviste, sau să participe la acțiunile inițiate de bibliotecară. Iată-l, de exemplu, pe tînărul Călin Octavian, candidat de partid, care este unul dintre cei mai buni cititori. Din fișa lui se constată că anul trecut a citit 38 cărți printre care multe de literatură (*Eroica* de Laurențiu Fulga, *Oameni de ieri, oameni de azi* de Cezar Petrescu, *Opere* de Maxim Gorki, *Goya* de L. Feuchtwanger și altele). Călin Octavian trece aproape zilnic pe la bibliotecă pentru a se interesa dacă au mai sosit cărți noi.

Muncitorul mecanic Bobeica Ioan, fruntaș în producție, citește mai mult cărți tehnice, care l-au ajutat să-și îndeplinească planul de producție înainte de termen.

Un alt cititor frecvent al bibliotecii este și tînărul Melinte Vasile. Cunoscînd pasiunea lui pentru citit, i s-a încredințat conducerea bibliotecii secției mecanice unde lucrează, dovedindu-se în această nouă muncă un bun propagandist al cărții.

Numărul cititorilor din rîndul tineretului a crescut an de an. De la 975 cititori în anul 1957, biblioteca a avut în anul trecut 1243 cititori, dintre care 75% sînt tineri.

Meritul bibliotecarei Elena Sofian, nu constă numai în faptul că a reușit să facă din majoritatea tineretului cititori frecvenți, pe unii din ei ajutoare active ale bibliotecii, dar ea a depus eforturi susținute de a dezvolta simțul disciplinei, al corectitudinii și conștiințiozității la cititori. De pildă, tînărul Iliescu Gh. manifesta deseori o atitudine de îngîmfare, de indisciplină, nu restituia cărțile împrumutate la timp. Bibliotecara a mers zile de-a rîndul la locul lui de muncă, a stat de vorbă cu el, lămurindu-l cu răbdare și tact despre îndatoririle ce le are față de

biblioteca. Azi acest tînăr a devenit unul din cei mai conştiincioşi cititori ai bibliotecii, participînd cu regularitate la toate acţiunile organizate de aceasta.

Pentru educarea tineretului în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar, în spiritul moralei proletare, biblioteca a iniţiat frumoase manifestări de masă cu cartea şi care au dus la contribuţii însemnate. Intre acestea, pot fi relevate întîlniri ale tinerilor cititori ai bibliotecii cu luptători comunişti din ilegalitate. Astfel, în cadrul simpozionului literar *Figuri de eroi ai clasei muncitoare*, un activist al Comitetului regional de partid, a vorbit despre trecutul de luptă al muncitorilor din regiunea Bacău, cum erau exploataţi de către patronii fostelor fabrici Letea, Izvoranu şi altele. Cu acest prilej, tinerii şi-au dat seama că pentru a transforma vechile fabrici în proprietate a întregului popor, că pentru a se crea tineretului condiţii bune de studiu, de muncă şi de odihnă, clasa muncitoare a dat o luptă pe viaţă şi pe moarte cu exploataorii, că în această luptă, fiii ai clasei muncitoare din regiunea Bacău şi-au dat viaţa.

Cu sprijinul Casei de Creaţie regională, biblioteca clubului a organizat un concurs general „Drumeţii veseli” pe tema: *Pagini din istoria mişcării muncitoreşti din România* la care au participat peste 300 muncitori tineri şi vîrstnici. Pentru concurs au fost pregătiţi 7 tineri, cărora biblioteca le-a pus la dispoziţie cărţi care vorbesc despre crunta exploatare şi mizerie la care erau supuşi muncitorii în regimul burghezo-moşieresc în contrast cu condiţiile noi de viaţă, pe care le-a creat regimul democrat popular muncitorilor din patria noastră.

Fiind bine pregătit şi organizat, concursul s-a bucurat de un deosebit succes în rîndul muncitorilor. Doi tineri cititori, Lucia Iriniuc şi Eugen Boacă, au cîştigat concursul, primind frumoase premii.

Biblioteca a organizat de asemenea seri literare pe teme: *Chipul lui Lenin oglindit în literatură, Literatura rusă şi sovietică în lupta pentru pace, Drumul glorios parcurs de partidul nostru* cu care prilej s-au recitat poezii de A. Toma, M. Beniuc, M. Banuş etc.

Închinată luptei dusă de partid pentru libertatea şi fericirea poporului muncitor. Aceste acţiuni au contribuit efectiv la educarea comunistă, patriotică a tinerilor, la stimularea dragostei şi interesului pentru lectură şi studiu ajutîndu-i să-şi petreacă în mod plăcut şi instructiv timpul liber.

În afară de aceste acţiuni, de cîtva timp biblioteca a început să organizeze reuşite seri de satiră şi umor. Antrenînd un colectiv de tineri din cei mai buni cititori ca Bărduşă Tinca şi Crăciun Eugenia, biblioteca a organizat asemenea seri închinare lui Grigore Alexandrescu, Al. Donici, La Fontaine, Gh. Topîrceanu. În cadrul acestor acţiuni, s-a vorbit despre viaţa şi creaţia scriitorilor respectivi, apoi s-au făcut lecturi artistice din operele lor.

Trebuie relevat de asemenea şi faptul că biblioteca clubului „Steaua Roşie” din Bacău a folosit din plin concursul „Iubiţi cartea” ca mijloc de răspîndire a cărţii în rîndul tineretului. Înţelegîndu-şi menirea, biblioteca depune o muncă susţinută în cadrul comisiei de concurs, care funcţionează în fabrică, mobilizînd pe tinerii cititori ai bibliotecii de a participa în număr cît mai mare. O primă grijă a bibliotecarei Elena Sofian a fost completarea fondului de cărţi, cu volume indicate în listele bibliografice, procurînd pe acele care nu se aflau în bibliotecă, sau se găseau într-un număr insuficient de exemplare. Au fost apoi afişate la un loc vizibil listele obligatorii.

În anul acesta au fost înscrise 220 de tineri la concurs, 49 devenind purtători ai insignei de „Prieten al cărţii”. La recenta verificare s-au prezentat 21 de participanţi, dintre care s-au evidenţiat în mod deosebit, pentru frumoasele răspunsuri date Savin Vasile, Iacob Romeo, Bărduşă Tinca, Vizitiu Mihai şi alţii.

Activitatea bibliotecii de la fabrica de hîrtie „Steaua Roşie” din Bacău aduce o contribuţie însemnată la lărgirea orizontului politic şi cultural a tinerilor, la educarea lor în spiritul dragostei de patrie, la cultivarea tradiţiilor revoluţionare ale luptătorilor comunişti şi a unei atitudini noi, socialiste, faţă de muncă şi viaţă.

DOVĂ DOCUMENTE

DESPRE ÎNCEPUTURILE

MARILOR NOASTRE BIBLIOTECI

Anul trecut s-au împlinit nouăzeci de ani de la înființarea Bibliotecii Academiei R.P.R. Inceputul a fost foarte modest: fondul inițial pare a fi numărat în anul 1868 doar vreo 165 de volume! Creșterea fondului de publicații al tinerei biblioteci a mers anevoios.

Faptul se poate deduce și din documentele de mai jos, apărut în ziarul **Romînu** de sub direcția lui C. A. Rosetti, la 5 martie 1877, deci nouă ani după ce fusese întemeiată biblioteca. Președinte al Societății Academiei Romîne era atunci Ion Ghica, prețuit ca om de știință.

Iată textul acestui document (redat în ortografia curentă)

AVIS

La Societatea academică începînd a se forma o bibliotecă, supt-scrisul, ca onorat cu președinția acestei societăți, vine mai întîi a aduce omagiurile sale generoșilor donatori cari au grăbit a-i oferi colecțiunile lor pentru un scop atît de nobil și de util, totodată aduce gloriă memoriei răposatului Arhimandrit Ghenadie Popescu, carele după moartea sa i-a lăsat o colecțiune de peste 600 volume, opere prețioase de autori clasici și mai cu seamă în ramura teologică.

Dar fiind de mare necesitate ca societatea să fiă totodată la curentul mișcării literare și științifice din țară, supt-scrisul în fața nesuficienței mijloacelor în care se află societatea spre a-și înavuți bibliotecă pe cît ose cuvine, crede oportun a face apel la nobilele simțiminte ale domnilor autori și tipografi din Romînia ca, din operile ce vor tipări, să binevoiască a trimite măcar cite 2 exemplare pentru această bibliotecă, destinată a fi pusă la dispozițiunea tuturor oamenilor de știință și de studiu.

Toate organele de publicitate sint rugate a reproduce această invitațiune

(ss) Ion Ghica

La rîndul său ziarul „Romînu” precede acest „Avis cu următoarele cuvinte: „Publicînd cu plăcere următorul avis ce ni se trîmite de către d. președinte al Societății academice romîne, îl recomandăm și noi deosebitei atențiuni a d-lor autori și tipografi din Romînia, cu asigurarea că apelul ce li se adresează nu va rămîne fără echou”.

Se pare că, totuși „avisul” a rămas „fără echou”, fiindcă după trecerea altor 8 ani, la 1885, a trebuit să se voteze o lege prin care tipografiile să fie obligați să trimită cite două exemplare din tipărituri pentru depozitul de publicații al Academiei. Dar nici obligația legală n-a dat totdeauna rezultatele așteptate. În scriptele Academiei R.P.R. se află o evidență a numeroaselor procese purtate de vechea Academie timp de decenii cu cei ce nu respectau aceste dispoziții legale, spre paguba cunoașterii vieții noastre culturale în diferite epoci.

În ciuda acestor mari dificultăți, Academia a izbutit să-și sporească în ultimul deceniu fondul de cărți științifice și de beletristică, precum și de periodice, care se numără astăzi cu milioanele.

Un început tot atât de greu l-a avut biblioteca Ateneului Român (al cărui patrimoniu se află astăzi în posesia Bibliotecii Centrale de Stat).

Constantin Esarcu izbutise — după multă trudă — să realizeze în ultimele decenii ale secolului trecut, monumentală clădire a Ateneului Român care constituie și azi o podoabă arhitectonică a Capitalei.

Stăruința lui a rămas proverbială. Prin deviza

**Dați un leu
pentru Ateneu**

Esarcu izbuti să atragă atenția donatorilor și să înfăptuiască Ateneul. Dar el nu se mulțumi numai cu faptul că în clădire se organiza expoziții de pictură și sculptură, iar în sala rotundă de sus se țineau conferințe și aveau loc concerte. Esarcu vroia să înzestreze Ateneul și cu o bibliotecă proprie.

La 1873, președintele Ateneului Român era doctorul Nicolae Kretzulescu, membru activ și al Academiei, al cărei președinte a și fost timp de câțiva ani. În acel an, Esarcu începe lupta pentru realizarea bibliotecii Ateneului Român.

În legătură cu această nouă inițiativă a lui Esarcu, în mai multe numere din **Monitorul Oficial al României** din anul 1873, a apărut apelul pe care-l reproducem mai jos. Apelul acesta constituie și el un document al vremii și totodată dovada cum o mină de oameni devotați culturii, înțelegeau — acum aproape un secol — să răs-pîndească lumina într-o țară cu 70—80 la sută analfabeți.

Apelul semnat de d-rul N. Kretzulescu, avea următorul text:

„Atheneul român fiind pus în posesiunea bibliotecii defunctului conte Carol Rosseti și doritor de a înmulți cât mai mult numărul cărților ce posedă pentru a deschide această bibliotecă publicului în condițiuni mai avantajoase, face apel către toți particularii generoși și iubitori ai culturii naționale, de a veni în ajutorul acestei biblioteci prin donațiuni de cărți, atlase, manuscrise și orice documente ce pot figura într-o bibliotecă publică.

Facem asemenea apel către toți editorii de cărți și toți editorii de foi literare și științifice de-a binevoi a se asocia cu noi pentru înmulțirea cărților bibliotecii atheneului, bibliotecă care deocamdată s-a așezat în casele D-nului vice-președinte al atheneului C. Esarcu, strada Pensionatului nr. 10.

A se adresa toate aceste donațiuni D-lui C. Esarcu care are sub a D-sale îngrijire direcțiunea și administrația bibliotecii.

Numele donatorilor vor fi înscrise cu recunoștință într-o carte specială care se va păstra cu religiozitate în bibliotecă“.

Nu putem ști câți donatori au fost înscrși în „cartea specială“ a Ateneului Român; fapt este că, spre a se putea asigura și acestei instituții culturale fondul de publicații, a fost și ea înscrisă în legea de la 1885 care prevedea obligativitatea de a i se trimite exemplare din orice tipărituri la fel ca și Academiei. Dar și în acest caz, rezultatele au fost de multe ori negative; ceea ce a contribuit ca bibliotecile noastre publice să fie lipsite de documentări prețioase asupra trecutului cultural apropiat.

(Despre Ateneul Român din București, **Enciclopedia Română** a lui C. Diaconovici notează că e „instituțiune de cultură“... „cea mai veche din cite există în România... mai veche chiar de cât Academia Română“).

Astăzi, cum am amintit și mai sus, fondul de publicații al fostei biblioteci a Ateneului Român este încorporat în Biblioteca Centrală de Stat, care numără și ea peste două milioane de lucrări. Așezată în noul ei sediu — fostul palat al Camerei de comerț —, Biblioteca Centrală de Stat este una din cele două mari biblioteci românești, ale căror modeste și grele înecputuri se oglindesc în documentele aci reproduse.

Biblioteca națională „V. KOLAROV”a împlinit 80 de ani

027(437:2)

GHEORGHI MIHAILOV DOBREV

Directorul Bibliotecii Naționale „Vasil Kolarov”

Biblioteca Națională de Stat „Vasil Kolarov din R.P. Bulgaria a fost fondată ca bibliotecă publică la 28 noiembrie /10 decembrie 1878, la Sofia.

Ideea fondării unei biblioteci populare aparține militanților social-progresiști bulgari și ruși, care au participat la eliberarea Bulgariei de sub jugul turcesc (1878—1879). Generalul guvernator rus de atunci, Peter Vladimirovici Alabin a pregătit bazele organizării bibliotecii publice din Sofia, întocmind primul regulament de funcționare. O contribuție însemnată a dat și Marin Drinov, profesor la Universitatea din Harkov. Director al învățământului public pe lângă conducerea vremelnică rusă a Bulgariei eliberate și președinte al comisiei pentru biblioteci, el a primit misiunea de a înființa o bibliotecă publică la Sofia. Din inițiativa profesorului Marin Drinov și potrivit referatului său, tinăra bibliotecă publică a primit la 5(17) iunie 1879 numele de Bibliotecă populară, iar prin trecerea ei la Ministerul educației publice s-a transformat în Bibliotecă națională a Bulgariei. Profesorul Drinov a fost și fondatorul Societății literare bulgare (1869), devenită mai târziu, Academia de Științe bulgară. În afară de cărțile valoroase dăruite Bibliotecii publice din Sofia, Drinov și-a lăsat prin testament (1906) întreaga sa

arhivă și bibliotecă personală, deosebit de prețioasă (2670 volume) tot acestei biblioteci.

Activitatea culturală și educativă a profesorului Drinov a fost continuată cu succes (în anii 1879—1884) de către cunoscutul învățat ceh, profesorul dr. Constantin Irecek, autorul lucrării *Istoria bulgară* (1876). Profesorul Irecek a fost primul secretar al Ministerului educației publice, iar mai târziu ministrul educației publice și președintele Consiliului Superior al Învățământului. Din 1884 el este numit director al Bibliotecii populare din Sofia, având mari merite atât în organizarea învățământului din Bulgaria, cât și în crearea bazelor pentru dezvoltarea ulterioară a Bibliotecii populare din Sofia, ca Bibliotecă Națională enciclopedică.

În dezvoltarea bibliotecii populare, o contribuție însemnată revine atât directorului ei, Gheorghe Iacoblev Kirkov (1879—1880) cât și profesorului universității din Harkov, Ivan Vasilievici Platonov, care aduna în Rusia cărți și le trimetea în dar Bibliotecii populare. În 1879 Platonov și-a donat biblioteca personală, care număra peste 2000 de volume.

Acești pionieri ai Bibliotecii Naționale, au strâns timp îndelungat cărți, reviste și ediții științifice (mai mult de 20.000 volume) din Rusia și celelalte țări slave.

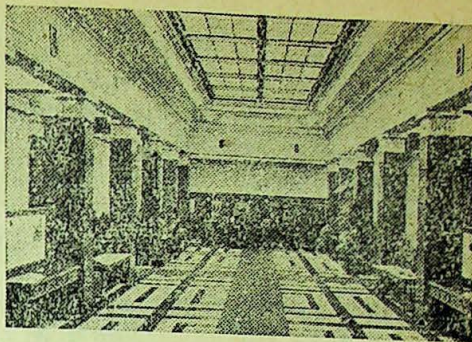
Gîndul fondatorilor, colaboratorilor și urmașilor lor era de a crea o bibliotecă națională bogată și unică la îndemîna poporului bulgar, fărâmițat de către Congresul de la Berlin (13 iulie 1878). Păstrătoare a comorilor culturii poporului bulgar, a tradițiilor sale revoluționare și democratice, Biblioteca națională din Sofia a contribuit la întretinerea luptei pentru libertate a poporului bulgar, la cimentarea prieteniei de veacuri ruso-bulgare, petcutluită de sîngele bulgar și rus vărsat pentru unitate națională și independența Bulgariei.

★

Între anii 1879—1897 sînt colecționate primele fonduri de cărți ale Bibliotecii populare din Sofia. Abia în 1897 (după 18 ani de eforturi și muncă neobosită a organizațiilor obștești progresiste și ale militanților culturali), parlamentul a votat legea depozitului legal. Potrivit acestei legi, Biblioteca primea gratuit cîte 2 exemplare din orice lucrare tipărită în Bulgaria. Totodată, biblioteca a devenit depozitul și arhiva cărților bulgare, cu obligația de a întocmi și publica bibliografia bulgară de înregistrare. Deoarece legea depozitului legal promulgată cu înțirziere n-a fost aplicată cu strictețe, din 1897 pînă la 9 septembrie 1944 fondurile și arhiva Bibliotecii Naționale au avut mari lipsuri.

De la 1879 pînă în 1900, Biblioteca Națională a fost adăpostită în clădiri necorespunzătoare. Abia în 1900 s-a mutat într-o clădire „proprie” — clădirea așa numitului Club al cetățenilor, — care însă nu a putut satisface nevoile minime ale Bibliotecii Naționale.

Guvernele reacționare din trecut n-au arătat nici o grijă pentru dezvoltarea Bibliotecii Naționale. În răstimp de 40 de ani (1879—1919), personalul calificat al bibliotecii s-a mărit cu un singur om (de la 3 la 4) iar numărul așa numiților paznici al bibliotecii de la 1 la 10. În aceeași măsură (de la 1 la 10) a crescut și personalul administrativ. Bugetul Bibliotecii

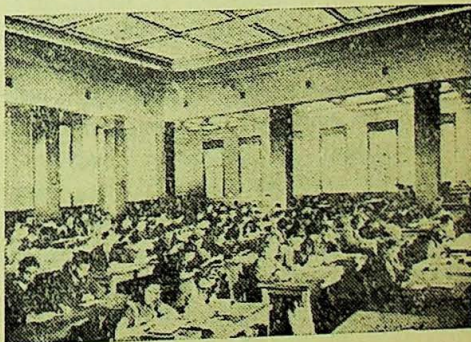

Sala cataloagelor

Naționale era tăiat în permanență, ajungînd în 1919 la 35.200 leva. De asemenea, creditele bugetare pentru completarea fondurilor de cărți au scăzut pînă la 3.400 leva aur în 1919.

Toate acestea, ne îndreptățesc să afirmăm că Biblioteca Națională nu s-a dezvoltat ca o bibliotecă publică enciclopedică, ci ca un slab depozit de cărți. Iată de pildă, cum au fost folosite fondurile de cărți: în cei 33 de ani (1887—1920) Biblioteca Națională a împrumutat unui cerc restrîns de cititori privilegiați 158.000 volume sau în medie 4760 volume pe an. Împrumutul cărților scade treptat, ajungînd în 1914 la 5755 volume, iar între anii 1915—1920, împrumutul de cărți stagnează.

Organizațiile obștești progresiste, oameanii de cultură între care mulți dintre directorii Bibliotecii Naționale și membrii Consiliului Bibliotecii, au luptat din răsuputeri împotriva nepăsării oficialităților. Ei au cerut ca Biblioteca populară din

Sala de lectură

Sofia să se dezvolte ca o adevărată Bibliotecă Națională, să i se pună la dispoziție o clădire special construită, dându-i-se astfel posibilitatea să devină cu adevărat o bibliotecă publică enciclopedică. Puținele realizări din activitatea bibliotecii se datoresc nobilelor sforțări ale acestui mănunchi de intelectuali progresiști.

Atitudinea guvernelor monarho-burghize din Bulgaria nu era întimplătoare, ci un rezultat firesc al politicii lor „generale și culturale”. Tipic în politica acestor guverne era șovinismul, militarismul aventurier, transformarea Bulgariei într-o țară înrobită imperialismului internațional, într-o unealtă a acestuia în Balcani. Toate resursele țării au fost subordonate acestei politici reacționare, antipopulare, aventuriere și de agresiune, care a sărăcit țara și a frînat dezvoltarea ei culturală și economică, ducînd poporul bulgar la două catastrofe naționale (1913 și 1918).

★

Abia sub guvernul progresist-democrat al lui Alexandr Stamboliski (1920—1923) se creiază în Bulgaria condiții și perspective pentru dezvoltarea Bibliotecii Naționale și altor instituții culturale educative. În acest timp, Biblioteca Națională și întreaga viață culturală a țării înregistrează o dezvoltare importantă, obținînd succese însemnate.

Lovitura de stat din 9 iulie 1923 dată de către forțele burghezo-moșierești și militarofasciste, aduce la cîrma Bulgariei un regim monarho-fascist (9 iunie 1923—9 septembrie 1944) instaurîndu-se dictatura marelui capital bulgar și străin. Înfeudarea Bulgariei la capitalismul internațional, a culminat cu transformarea ei într-un satelit al Germaniei fasciste în Balcani, în anii celui de al doilea război mondial. Asupra poporului bulgar s-a abătut atunci cea de a treia și cea mai cumplită catastrofă națională.

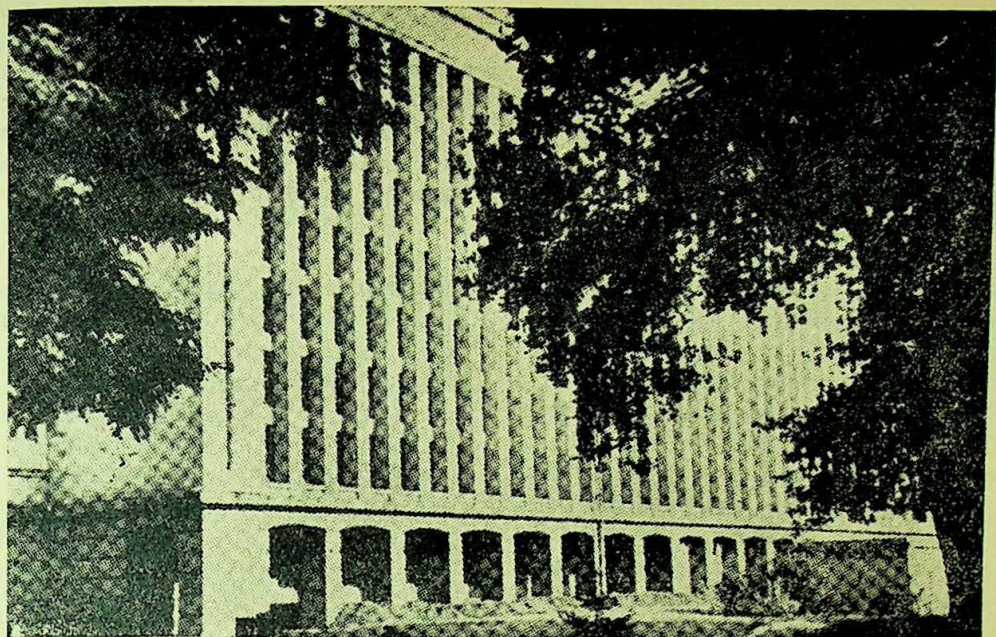
În condițiile regimului monarho-fascist, dezvoltarea culturii și a învățămîntului și în special a Bibliotecii Naționale și a

Caselor de citire și bibliotecilor era frînată. Editarea, importul, difuzarea și citirea operelor progresiste era interzisă și urmărită de organele siguranței. O serie de paragrafe din „Legea pentru apărarea statului” prevedea pedeapsa cu închisoare și chiar cea capitală pentru asemenea „crime”. Operele progresiste, tipărite, care se aflau în fondurile Bibliotecii Naționale au fost concentrate într-un „fond secret” supravegheat de către directorul bibliotecii. Numai pe baza unei autorizații speciale, puteau fi folosite, iar lista cititorilor era comunicată poliției secrete. Această regim aveau și bibliotecile populare din Plovdiv, Tîrnova și Șumen. Monarhofasciștii au editat „o listă” de cărți recomandate pentru uzul bibliotecilor populare și alte biblioteci de masă din țară din care lipseau operele marxiste și progresiste. Pe baza acestei „liste”, fondurile de cărți ale bibliotecilor țării au fost umplute cu opere reacționare, religioase, monarhofasciste, rasiste și pornografice.

Dar, forțele antifasciste și anti-imperialiste ale poporului bulgar, conduse de Partidul Comunist Bulgar, luptau în mod eroic împotriva dictaturii, împotriva politicii antipopulare, împotriva politicii reacționare în domeniul culturii. Folosind toate căile legale, semilegale și în special nelegale, Partidul Comunist Bulgar și forțele antifasciste și antiimperialiste tipăreau, importau, difuzau și organizau lectura operelor marxist-leniniste și a altor opere progresiste, îngrijindu-se în același timp de salvarea, păstrarea și circulația fondului de tipărituri progresiste. Astfel, mișcarea anti-fascistă și anti-imperialistă a crescut ideologic cu prețul unor mari jertfe, pregătind eliberarea poporului bulgar.

Înaintarea victorioasă a Armatei Sovietice și răscoala antifascistă populară din 9 septembrie 1944, a salvat poporul bulgar de la o catastrofă națională, netezind drumul dezvoltării victorioase a Bulgariei socialiste, independente și libere.

Printre moștenirile grele lăsate de monarhofasciști se numără și ruinele

Clădirea bibliotecii „V. Kolarov“

Bibliotecii Naționale din Bulgaria. În urma bombardamentelor barbare ale anglo-americanilor din ianuarie și martie 1944 au fost distruse atât vechea clădire a Bibliotecii Naționale cât și cea nouă, aflată în construcție. Au ars toate catalogele, inventarele, enciclopediile, dicționarele, materialele de îndrumare, arhiva Rumeliiski, fondurile de dublete, colecțiile literaturii progresiste legale și nelegale confiscate, o mare parte a fondurilor de bază a operelor bulgare și străine și a edițiilor proprii ale bibliotecii, etc. Resturile fondurilor de cărți s-au păstrat — întâmplător — într-o nișă de fier-beton a depozitului, iar după curățirea molozului ele au fost aruncate în adăposturi umede. Astfel, că Noua Bulgaria democrat-populară și a Frontului pentru apărarea patriei rămăsese la 9 septembrie 1944 fără Bibliotecă Națională.

Răscoala populară a deschis drum revoluției victorioase din Bulgaria. S-au schimbat radical soarta și dezvoltarea poporului și a țării. În anii revoluției culturale care se desfășoară în Bulgaria, au fost rezolvate și problemele de bază ale Bibliotecii

Naționale și ale bibliotecilor în general, pentru dezvoltarea cărora puterea populară alocă anual mari fonduri. Actuala clădire monumentală a Bibliotecii „Vasil Kolarov“ cuprinde depozitul de cărți cu 7 etaje, din fier și beton, 19 săli și cabinete de lectură cu cîte 458 de locuri, în care sînt deserviți 20.000 de cititori.

După exemplul bibliotecilor naționale din U.R.S.S. și alte țări socialiste, Biblioteca Națională a Republicii Populare Bulgaria a fost *complet reorganizată* — schimbîndu-se forma de organizare, de completare a fondurilor, metodelor de muncă, activitatea ei fiind pusă în slujba construirii socialismului în Bulgaria.

La 25 ianuarie 1950, pentru a cinsti memoria fostului președinte al Consiliului de Miniștri și președinte al Bulgariei, Vasil Kolarov, printr-o hotărîre a partidului și guvernului biblioteca populară a primit denumirea de Biblioteca de Stat „Vasil Kolarov“. Iar prin decretul din 1952 și dispoziția din 1955 biblioteca de Stat „Vasil Kolarov“ a devenit Bibliotecă Națională. Ea este acum cea mai mare bibliotecă pu-

blică enciclopedică a Bulgariei populare: depozit național și arhivă a literaturii bulgare, centru metodic al bibliotecilor din întreaga țară, institut central de cercetări în domeniul biblioteconomiei, bibliografiei și bibliologiei.

Organizarea și baza materială a bibliotecii s-a îmbunătățit. Personalul a crescut de la 33 de oameni cîți avea în 1944, la 204 (inclusiv 16 bibliotecari calificați — colaboratori externi) în 1958. Dintre aceștia 135 lucrează în 22 de secții și sectoare de activitate științifică de bibliotecă, 39 în 5 secții tehnice și de producție, 30 în secții administrativă-economică. Bugetul Bibliotecii Naționale a crescut de la 89.000 leva în 1944, la 3.126.000 leva în 1958, adică de 35,1 ori, iar personalul aproape de 6,2 ori și fondul salariilor de 25,3 ori. Fondurile pentru completarea cărților s-au mărit cu aproape 507 ori, iar celelalte credite de 52,6 ori. La acestea mai trebuie adăugate cele aproape 34 milioane leva care au fost alocate în ultimii 12 ani pentru monumentală clădire a bibliotecii și amenajarea ei.

La 30 septembrie 1958, fondurile bibliotecii însumau 309.784 titluri de cărți și ediții periodice, în 596.719 volume; peste 658.000 documente istorice bulgare, turce, etc.; 25.822 exemplare hărți geografice, atlase, gravuri, portrete, albume, etc.; 16.848 note tipărite și manuscrise, plăci, etc. Numărul total al unităților statistice (inclusiv volume) se ridică la 1.298.035. În comparație cu situația de la 9 septembrie 1944 numărul titlurilor a crescut de 3,7 ori, al volumelor de 2,6 ori, iar numărul total al tuturor unităților de bibliotecă (inclusiv volumele) cu peste 2,8 ori. Publicațiile catalogate în ultimii 14 ani, însumează 73,2 titluri și 64,6% unități statistice de bibliotecă din totalul fondului existent la 30 septembrie 1958. În același timp, s-a schimbat radical compoziția fondurilor de cărți și colecții, după limbi și cele 8 ramuri de știință (în care sînt incluse 26 de rubrici) ale schemei de clasificare a Bibliotecii de Stat „Vasil Kolarov“.

Frecvența Bibliotecii Naționale (20.000 cititori) întrece cu mai mult de 10 ori pe cea din 1939. Folosirea fondurilor de cărți (numai în 4 săli de lectură cu 332 locuri) a crescut de 4,4 ori pentru literatura de îndrumare, de 20 de ori pentru științele umaniste, de 59 de ori pentru științele naturii, științele exacte, tehnică, medicină și agricultură.

Deservirea cu materiale bibliografice (pînă în 1944 ele n-au existat în Bulgaria) a început în 1950 și se ridică în 1957 la 24 mii de informații orale și scrise. La acestea trebuie adăugată activitatea culturală de masă în permanentă dezvoltare a bibliotecii (expoziții de cărți, standuri, vitrine, consfătuiri, expuneri bibliografice, comemorări, etc.).

Biblioteca de Stat „Vasil Kolarov“ întreține un larg schimb cu peste 350 biblioteci naționale, precum și mari biblioteci științifice și institute din străinătate, de la care primește anual 10—15.000 volume de cărți valoroase pentru fondul ei și 3—6000 cărți pentru alte biblioteci ale țării, trimițînd în schimb cărți bulgare. Biblioteca organizează și dezvoltă un schimb interbibliotecar, național și internațional, prin cărți, microfilme și fotocopii.

În cei 80 de ani de existență și 60 de ani de la apariția primei lucrări bulgare tipărite de bibliotecă, aceasta a editat 155 de titluri în mai mult de 4.000 coli de tipar cu un tiraj de aproape 443.000 exemplare.

Caracteristic pentru Biblioteca de Stat „Vasil Kolarov“ în munca de îndrumare a bibliotecilor sînt cele 127 de bibliografii de recomandare, materiale metodice reunite într-un volum de 1214 coli de tipar, cu un tiraj ce depășește 317.500 exemplare. O asemenea activitate editorială, Biblioteca a cunoscut numai în anii regimului democrat-popular. La aceste materiale, mai trebuie adăugat, variatul ajutor metodic pe care Biblioteca „Vasil Kolarov“ îl acordă bibliotecilor și cadrelor, iar prin ei cititorilor și construcției socialiste.

VĂ RECOMANDĂM

LITERATURA

MUNTEANU, FRANCISC: **Cerul începe la etajul 3**. București, Editura tineretului 1958, 100 p. lei 2,35.

Noua carte a lui Francisc Munteanu, conține o suită de povestiri în care predomină amintirile personale din timpul războiului. Nuvela care dă titlul volumului, este o evocare a unei întâmplări petrecute la Bratislava. În acea vreme scriitorul era cîrmaci pe un șlep și făcuse o halță în port, pentru demagnetizarea vasului ce transporta muniții și explozibile. Din cauza bombardamentelor aeriene, se refugiază într-un adăpost și aici, printr-una din celestranii coincidențe ale vieții, scapă de la moarte, în locul său fiind împușcat tatăl unei fete pe care avea s-o cunoască mai târziu ca studentă. În **Kilometrul 1314** regăsim aceleași imagini ale războiului pe Dunăre, unde vasele erau cînd bombardate din avioane, cînd scufundate de explozia minelor aruncate noaptea pe șenalul navigabil. Ororile acelor zile sînt zugrăvite, de asemenea, în povestirile **Viața începe din nou** sau **In bou-vagon**. Aceste povestiri alcătuiesc un viguros protest împotriva războiului, pe care scriitorul ni-l înfățișează la fel de crud, fie că e vorba de ostași sau de civili.

În povestirile Școala reportajului, **La pomul lăudat**, **Dreptul de a fi nemulțumit** sau **Regele Solomon-sergentul**, scriitorul prezintă aspecte ale vieții noi din țara noastră. Iată, de pildă, pe reporterul care pleacă să cucerească gloria gazetărească, încercînd să scrie un reportaj despre mineri. În contact cu cei ce scormonesc bogățiile pămîntului, reporterul își dă seama

că pentru a cuprinde măreția acestei munci, n-au nici un rost frazele șablon pe care le-a notat în carnet, în drum spre locul reportajului. Impresionant prin modestia sa, este fruntașul inovator Horga, care crede în mod cinstit că meritul lui nu poate fi desprins de cel al întregului colectiv din secție.

În alte povestiri cum sînt **Un păcat de șase tone**, **Flașnetarul**, **Nenea Matei**, **Cum m-am hotărît să mă fac poet**, **Domnișoara Coca din Birlad**, scriitorul sugerează lumea veche cu multele ei păcate, reflectată uneori prin amintiri din copilărie și care nu sînt mai puțin un act de acuzare a unei societăți, pe cale de a dispărea.

Cartea lui Francisc Munteanu este interesantă și educativă, în același timp, prin mesajul său de omenie adus dintr-o lume care a suferit de pe urma nedreptei orînduirii sociale de altădată.

CARTI PENTRU TINERET

PETROVSKI, N. și BELOV, A.: **Țara Marelui Hapi**. Traducere de Gh. Gheminșliu și A. Poterașu. Cuvînt înainte de academician V. V. Struve. Coperta de T. Brînză. Desene de B. Peatunin, N. Petrovski și N. Belozemțev. București, Editura tineretului, 1958, 754 p., lei 10,40 (Colecția „Pagini de istorie universală”).

În Egiptul antic, Nilul, marele fluviu, datorită căruia s-a putut dezvolta viața și civilizația, se numea Hapi. Volumul de față, a fost scris de egiptologul N. S. Petrovski împreună cu scriitorul A. M. Belov și cuprinde două teme principale. Prima, prezintă centrele cele mai importante ale civilizației Egiptului antic, viața poporului

în multiplele sale manifestări și câteva din evenimentele istorice cele mai de seamă. A doua, ne înfățișează felul în care a luat naștere, atît în străinătate cit și în Rusia, o nouă știință — egiptologia.

Meritul unor oameni de știință ruși, ca Norov, Senkovski, Rafalovici, Goleniscev, Stasov, în cercetarea culturii vechiului Egipt, precum și izbînda oamenilor de știință care au pus bazele egiptologiei în frunte cu Champollion, sînt prezentate în carte în chip viu și documental. Imaginînd o călătorie pe Nil în jos, de la primele cataracte pînă la delta fluviului, autorii lucrării ne fac cunoștință cu principalele orașe ale țării și nenumăratele lor monumente. Epoca în care se desfășoară evenimentele, începe cu perioada Regatului Vechi și se termină cu cea a Regatului Nou

(sec. XVI—XI î.e.n.), cînd Egiptul devine o mare putere la granița a două continente.

Cartea se preocupă îndeaproape de viața și obiceiurile poporului Egiptului antic și capitoarele consacrate diferitelor meșteșuguri, jocuri și distracții sînt pline de relatări interesante.

Arta cu care este descrisă istoria țării Marelui Hapi ne ajută să înțelegem că adevăratul creator al tuturor valorilor materiale și morale este poporul și că, încă de la începuturile istoriei el a pornit la lupta neîmpăcată împotriva asupritorilor săi, pentru o viață mai bună și mai dreaptă.

Aducînd o contribuție prețioasă la cunoașterea problemelor de istorie antică, această lucrare poate fi citită cu mult folos atît de elevi cit și de cei vîrstnici, care se interesează de aceste probleme.

ȘTIRI

● Intre 11—16 octombrie 1958 a avut loc la biblioteca națională din Madrid (Spania) a XXIV sesiune a Consiliului federației internaționale a bibliotecarilor la care au participat reprezentanți a 34 de asociații din 25 de țări. După deschiderea sesiunii s-au ținut ședințe și comisii (comisia catalogelor colective, de catalogare statistică, secția bibliotecilor publice etc.).

În ședințele plenarei din 15—16 octombrie s-au ținut referate despre activitatea federației, s-au discutat dările de seamă și propunerile secțiilor și comisiilor.

Din hotărârile luate trebuie remarcată aceea cu privire la crearea unei comisii pentru catalogele incunabilelor, precum și aceea cu privire la crearea comitetului ibero-latin al asociației bibliotecare. Au mai fost luate hotărâri în legătură cu aprobarea proiectului de convenții despre schimbul de

carti propus de comitetul de experți; despre convocarea la Londra în 1959 a unei consfătuiri preliminare a specialiștilor catalogării, în scopul organizării în 1961 a unei conferințe internaționale pentru unificarea principiilor de catalogare; despre pregătirea unui material de îndrumare despre catalogele colective și centrele de schimb internațional.

De asemenea, au fost audiate dări de seamă ale asociațiilor naționale nemembre ale Confederației.

S-a ales, de asemenea, un nou birou și s-a hotărît acordarea unui premiu lui T. P. Sevenoma pentru cea mai bună muncă de îndrumare și informare a cititorilor.